

تصویر ابو عبد الرحمن العسکری

کیمیای ساری ساری

محمد احمد قادر دهلوی

فاضل امین رشید

کردو و بانہ

یہ

کردی

منشی (قرآنی) الشافعی

www.igra.ahlamontada.com

جاہلانہی تو لکھنؤی سرگندون

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النُّقَافِي)

پدای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النُّقَافِي)

بۆدابهزانانی جوهرها کتیب:سهردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النُّقَافِي)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للکتاب (کوردی ، عربی ، فارسی)

کیمیای پیشہ سازی پودیت

وہ رگیزانی لہر رہی بہ وہ

محمد احمد قادر دہ لوی فاضل امین رشید

ماہی چاندانی پاریز او۔

۱۹۸۸

چاپخانہ کی سہولت و تن

پیشه کی . .

خوننه‌ری به‌ریز

لهم پەرتووکی لەبەر دەست دایە دەقی گۆزینی لەم پەرتووکه بە که به ناوی والکیمیا
السحرية، بهی ماموستا شا کر خماچی که به چاهی گه‌باندووهو بلاوی گره‌وه‌وه . که زۆر به
که‌لک و به‌نرخه‌له ژانی روژانه‌دا . به پیوستم زانی قوتایی گه‌وه و له‌وه که‌ساته‌ی که که‌با
گه‌ری به زانیسی به‌کی پی‌ویست ده‌زانن که‌لک لهم پەرتووکه وهرگه‌وه . بۆیه له‌گه‌ل کاله
فاضل امین . گۆزیمانه سهر زمانی شیرینی کردی به‌لکه که‌تینگ زۆر یت پان گه‌م له
کتیخانه‌ی زانسی کردی پر بکاته‌وه .

به هیوای له‌وه‌ی که که‌سانی تر به‌رهمی به که‌لک فرشته کاهوه ، ئا چرای
زانسی نه ته وه‌که‌مان روشن تریت .
لتر سه‌رکه‌وتن بۆ هه‌موو دلتوزیکی گه‌له که‌مان داواکه‌رم .

ماه‌وستا

محمد احمد قادر ده‌لوی

به شیوه که م

نارنج

۱۰- نه لبرين كرم رۇنى سەر

۶۵۰ سم ^۲ دهكانه بطلاك	پارافين
۲۵ گم	ميو
۵ گم	بۇراكس
۱۵۰ سم ^۲	ناو
۲ سم ^۲	بۇنىكى خوش
	ناماده كردن

- ۱/ ميوهكه له گهل پارافينه كندا ده خرته سەر ئاگر بىردووام تىك ده دريت تا ده توتيموه
 - ۲/ بۇراكسه كنده كرنه ئاوى گهرمموه تىك ده دريت تا ده توتيموه
 - ۳/ ئاگر ده لاده دريت له گىراوكان تا سارد ده توتيموه له پاشان گىراوى بۇراكسه كه ده كرنه گىراوى به گم (گىراوى ميو پارافين) ورده ورده له گهل تىكدانى بىردووام دا
 - ۴/ دواى تەرابوونى تىك دانكه بۇنه خوشه كهى تىكه له ده كرنه .
- ۲ رۇنى قىزلول كردن

۲۰۰ سم ^۲	ناو
۵ سم ^۲	لېسپرتو
۳۰ گم	هاراوى كه يىت
۱۰۰ سم ^۲	ره نىگىك كه له ناودا بتوتيموه

- ۱) كه تېزه كه لىسەر ئاگر گهرم ده كرنه و له هيله كىكى كون ورد ده دريت
 - ۲) ئاره كه گهرم ده كرنه و ورد ورد كه تېزه كهى تى ده كرنه و بىردووام تىك ده دريت .
 - ۳) لېسپرتوو پهنه كهى يىكه وه تى ده كرنه .
 - ۴) بېنىكى گم له بۇنى خوشى تى ده كرنه له گهل رۇنه كه دا به باشى تىك ده دريت .
- ۳ - رۇنى دهمو چاو

۷۰ سم ^۲	پارافين
۲۰ گم	ميو ههنگوين
۳۵ سم ^۲	ناو
۱ گم	بۇراكس
۱ گم	بۇنىكى خوش
	ناماده كردن

ناماده كردنى ئەم رۇنه وەك ناماده كردنى رۇنى سەرە كهرايه كه ميوه كه له پارافينه كه دا و

بوارگسه که له ناوی گهرم دا دهوترنیموه و ټیکل بهکتر دهکړن و بونه خوشه که ی
تی دهکړت .

۵ - کره یی دهمر چاوی بووک سپاوه

پارافین ۱۴۰ سم^۲

میو ۴۰ گم

فلو ۷۰ سم^۲

بوزاکس ۲۰ گم

لوکسیدی خارسین ۵ گم پښی دهوترن تزیای سپی ZnO

بوتیکی خوش ۲ گم

لاماده کردن

لاماده کردن ی نهم کریمه وهك لاماده کردن ی گولدکرم وایه که له ژماره (۳) دا باسی کراد
تهنا لموه نه یی که دووایی لوکسیدی خارسینه که ی تی دهکړت وټک دهوترن نهم کریمه
پښت سپی دهکات وه نه گهر وستره تزیای رهنکی سووری تی دهکړت (رهنگیک که له
لاواو بترنیموه) بونهوه ی رهنکه سپی به که سووربت

۵ - ناوی کولونیا

کهولی لمبیل محبت (سپرن) ۴۰۰ سم^۲

گولانو ۲ سم^۲

رژنی گوله پرتقال ۲ سم^۲

دارچینی ۱ سم^۲

رژنی مبخک ۱ سم^۲

گولای باسمین ۲ سم^۲

کاربونات ی مگنسیوم ۲ گم Mg:O3

هاواوهی کبیره ۱ گم

لاماده کردن

(۱) که تیره کهو کلونبات ی (مگنسیوم) ه که و بونهکان ټیکل دهکړت و چاک ټک
دهوترن

(۲) ههمو ماده کانی پښو دهکړته کهولی نه لیل به کهوهو دهکړته شوشه به کهوه و سهری قابم

داده خرت ددهوترن بونهوه ی هغه یکه ، لهو ماوه به دا چهند جار ټک بشلفیزت

(۳) له دوا ی هغه که گجراوه که به لوکه دهالیزیت که نهو پالوتوبه ماده ی کولونیا که به

۶ - كۆلۈنەي رېش ئاشىن
كھول ئېلىل خەست ۳۰۰سم^۲

ئاو ۲سم^۲
بۇن ۵سم^۲

كاربوناتى مەگنېسىوم ۱ گم $MgCO_3$

كەتېرە ۵۰ گم

ئامادە كىردى

ئامادە كىردى ئىم ماددە بە ۵ك ئامادە كىردى ئاۋى كۆلۈنەكە ۋايە كە لە پىش ئىمەدا باۋى
كراۋە بىۋەى بۇنەكە كەتېرە كەو (كاربوناتى مەگنېسىوم) ە كە تېكەلى كھول ۋاۋەكە
دەكەرت بۇ ماۋەى ھەقەبەك دادەنەرت لەناۋ شوشەدا لە دۋايدا دەپا ئورنىت
(بۇنە خۇشەكەش چاك ۋايە رۇنى گۈلەباخ ۋەيا رۇنى گۈلە پىرەقان بىت ۋەيا ھەردۋوكيان
بە تېكەل)

۷ - بۇيەى نى نۆك

سلىۋىد ۲۵ گم^۲
ئەستۇن ۱۰۰سم^۲
كەتېرەى ھاراۋ ۲ گم^۲
رەنگك ۱۰ گم

ئامادە كىردى

ئەگەر مادەى سلىۋىد دەست نەكەوت ئەۋا رېنگەى ئامادە كىردى ئەۋەبە فلىمىكى
سېنما بىكەنە تۇزى ئاۋەۋە بۇ ماۋەى (۱۰ دەقىقە) بېكۈلېن لە پاشان مادە زەشەكەى لى
دەكەنەۋە بە ھۋى گۈزەنەى رېش ئاشىنەۋە دادەنەرت تا ۋوشك دەپنەۋە بىمە مادەى
سلىۋىدەمان دەست دەكەوت كە باغەبەكى سېى بە .
بە مەقسەت سلىۋىدەكە ورد دەكەين ۋ تېكەل بە ئەستۇنەى ناۋ شوشەكە دەكەرت لىنجا
ھاراۋەى كەتېرەكەى لى دەكەرت سەرى دادەنەرت بۇ ماۋەى سەئەلېك رادەۋە شىنەرت بۇ
ماۋەى رۇزىك دادەنەرت ۋ رۇزى دوۋەم بە ھەمان شىۋە بۇ ماۋەى كاۋىزىك رادەۋە شىنەرت
دادەنەرت. بۇ رۇزى دوۋەم بە ھەمان شىۋە بۇ مادەى كاۋىزىك رادەۋە شىنەرت دادەنەرت بۇ
رۇزى سۇيەم بە ھەمان شىۋە تا گېراۋەبەكى خەستى چۈۋن بەك مان دەست دەكەوت ۋە بۇ
رۇزىكى تر دادەنەرت بۇ ئەۋەى ھەرچى خەتەى نەتۋاۋەى ئىدايت بىشېت لىنجا
ئەۋگېراۋەبەى لە سەرو نىشۈكەۋەبە جيا دەكەرتەۋە دەكەرتە شوشەبەكى ترەۋە ، ۋەلەبىت

- ئاگادارى ئەمەيىن بۇ ماۋەيىكى زۆر سەرى شوۋىشەكە بەتاك ئەمەيىنەۋە چۈنكى ئەسئۇنەكە بە
 زوۋىي دەيىت بە ھەلەم لەبەر ئەۋەي مادەيەكى پەرش بۈۋە (مىطايى)
 بۇ رەنگ كەردى گىراۋەكە يەكەك لەم رىگايانە بەكار دەيىن .
 ۱) كارمىن ۋەيا لەبۇسەن بەرەنگى سۈرۈر رەنگ دەيىت
 ۲) ھاراۋەي قەلەمى مۇر (كۇيا) بەرەنگى لەرخەۋانى رەنگ دەيىت
 ۳) كارمىن ۋ ھاراۋەي قەلەمى مۇر بەرەنگى سۈرۈنكى تېر رەنگ دەيىت
 ۴) ھاراۋەي بۇرۇز بەرەنگى ئالتۇن رەنگ دەيىت
 ۵) ھاراۋەي ئەلەمىۋم بەرەنگى زېۋى رەنگ دەيىت
 لە دۋاي رەنگ كەردىن دەكرتە شوۋىي قۇچە دارەۋە ۋ سەرى قايىم دەكرت
 كەلە شوۋىشە گەۋرەكەۋە دەكرتە شوۋىي بېجۈكەۋە رەھەق بەكار ناھىنرەت .
 ۸ - لاپەرى بۇيە نىزۇك
 بۇ لېكرەنەۋەي بۇيە نىزۇك مادەي ئەسئۇن بە تەنبا بە كاردەيت
 ۹ - بۇيە لىۋو

مىۋى سېي ۲۷ گىم
 مۇم ۲۷ غىم
 رۇنى پارافىن ۲۸ سىم^۲
 ھاراۋەي كارمىن ۵ گىم (بۇ دەربەكە سۈرۈر)
 بۇنىكى رۇنى ۵ ر۰ گىم

ئامادەكەردن -

كارمەكە لە گەلە تۇزىك پارافىن تىك دەكرت ئىنجا پارافىنە ماۋەكەي تېكەلە دەكرت ۋ
 مىۋەكان دەتۇرئەۋە تېكەلى تېكەلاۋەكە دەكرت لە پىش ئەۋەي رەق يىت دەتۈنرەت لە
 قالى تايەتدا دابىرەت
 ۱۰ - بۇيە بۇرۇ رەش كەردن
 ۱/ گىراۋەي شل

ھاراۋەي مەۋەكەي چىيى ۲۰ گىم
 سىرئىش ۰۲ گىم
 گولۋى گولە پىرەقان ۲۰۰ سىم^۲
 بۇن ۰۲ گىم

ئامادە كردن

مەرەكەب و سرنشەكە ورد دەكرت و گوللای گولە پرتەقالەكەى لە گەل بۆنەكەدا تى دەكرت
بۆ ماوہەك رادەوہ شیرت ناتەواو نیکەل دەبیت
۲ / ئەگەر بەشێوەى قەلەم بیت

مبوی سپی ۵۴ گم

پارافین ۷۵ سم^۲

مۆم ۵۵ گم

تەنى ۵ گم (رەشى مەجەل وەبا ھىسى مەجەل سووتوروى ئەگژوزى ئوتومبیل)

ئامادە كردن

سوتوكە لە گەل تۆزىك پارافین دا دەتۆنریمو و ئنجا پارافینە ماوہەكەى تى دەكرت و
مۆمەكە دەكرتە قاپكەوہ لەسەر ئاگر دادەنریت تادەتۆنمەو و نیکە لاوہەكەى پێشوى لە گەل
بۆنەكەدا تى دەكرت و بۆ ماوہەك رادەوہ شیرت لە پێش ئمەوى رەق بیت دەكرتە قالیوہ
۱۱ رۆنى بۆزانگ

تەنى ۵ گم

سابوون ۴۵ گم

نار ۵ سم^۲

ئامادە كردن

سابوون و ئاوہەكە دەكرتە قاپكەوہ لەسەر ئاگر دادەنریت تا سابوونەكە رەوان دەبیت
ئنجا وردە وردە تەنى بەكەى تى دەكرت تا بە خێوہى ستوونى (عمودى) بچووكى لى دیت ،
بە كاردیت بۆ بۆزانگ رەش كردن بە ھۆى فلجەى تەرەوہ
۱۲ - گىراوہەك بۆ عازەبە لا بردن

كاربوناتى سۇدبوم ۵ گم

گلسیرین ۱۵ سم^۲

گوللای ۵۰۰ سم^۲

نرشى بۆرىك ۲ گم

ئامادە كردن

ھەموو ئەر مادانە دەكرتە شووشە بەكەوہ و سەرى شووشەكە دادەخريت بۆماوہى
ھەفتەكە دادەنریت لە دوايدا دەپالتۆریت و دەتوانریت بەكار بېنریت بەوہى دەم و چارەكە
بە سابوون دەشۆریت تۆزىك لەو گىراوہە دەكرتە سەر دەست و شونى عازەبەكەى
پى دەشۆلریت لە رۆژنىكدا دووجار .

۱۳ - گيراوه بىلك بۇ بەھىز كىردى مووى سىر

رۇن گىرچەك ۳۰سم^۲
كھولى ئەلىلى ۱۲۰سم^۲
ھارۋەى خەرتەلە ۵ گىم
بۇن ۲سم^۲

ئامادە كردن -

خەرتەلەكە دەھارېت و دەھىزىنمەھ لە گەل رۇنى گىرچەكەكەدا ئېكەل دەكرىت ئىنجا
كھولە ئەلىلەكەى ئى دەكرىت ئىنجا بۇنە خۇشەكەى ئى دەكرىت بىمە ئەو مادەبە دەردەچىت
كە بە كاردېت بۇ بەھىز كىردى مووى سىر كە بەھىزى لۆكەو دەھرىت لە يىنخى سىر
۱۴ - گيراوه بىلك بۇ ئۆزى سىر نەكمونىن

ترشى لەبەنىك (زەرداوى ماست) (ترشى لاكىك) ۲ گىم

رۇنى گىرچەك ۹سم^۲
كھولى ئەلىلى ۲۸۰سم^۲
ئاو ۱۸۰سم^۲
بۇنىكى خۇشى ۵سم^۲

ئامادە كردن

ترشى لە بەنىكەكە لە ئاودا دەھىزىنمەھ و ھىمەو مادەكانى ترى ئى دەكرىت : لە
رۇزۇكىدا دوو جار بەكار دېت كە پىنسى سىرى پى دەھرىت لە پىشدا لە سىرخۇ و لە دوايدا
بەھىز .

۱۵ - ئۆزى سىر رەنگى كردن

(۱) رەنگى زەرد

بايرۇگالول ۶گىم
كېرىتى سۇدېوم ۱۲غم
ئاوى پاك ۱۸۵سم^۲

(۲) رەنگى قاۋەنى كال

بايرۇگالول ۶گىم

(۳) رەنگى كەستانى (قاۋەنى مەيلەو زەرد)

بايرۇگالول ۶گىم
كېرىتى سۇدېوم ۱۲گىم

نتراتى كۆپلەت ۱۵ گم

ئاۋى پاك ۳۰۰ سم^۳

(۴) قاۋەبى نىر

بايرۇگالول ۶ گم

كېرىتىدى سۇدېوم ۱۲ گم

نتراتى كۆپلەت ۱۵ گم

ئاۋى پاك (دلتاۋ) ۳۰۰ گم

(۵) رەش

بايرۇگالول ۶ گم

كېرىتىدى سۇدېوم ۱۲ گم

كلورىدى لاسن ۱۲ گم

نتراتى نېكل ۲۴ گم

ئاۋى پاك ۲۴۰ گم

نامادە كىردىن -

لە پىشا (كېرىتىدى سۇدېوم) ە كە لە ئاۋدا دەتۇنرەتمە ئىنجا (بايرۇگالول) ەكەى و لە
دوای ئەمىش خۇزى كانزاي بەكان دەتۇنرەتمە و گىراۋەكە لە شۈۋشەى باش داخراۋدا
دادەنرەت بۇ ئەۋەى بەرگىرى لە لوكانىدىن بىكات .

۱۶/ موۋلى كىمەرەۋە

(۱) بەشپەرەى بۇدزە

كېرىتىدى بارىوم ۳ گم

لوگىدى زىنك ۱۲ گم

بۇن ۱ گم

نامادە كىردىن

لەم ھاراۋەبە بە ئاۋ دەگىرەتمە ئاۋەك ھەۋىرى لى دىت و لەسر موۋەكە دادەنرەت بۇ
ماۋەى ۱۰-۱۵ دەقىقە لەدۋايدا شۈپنەكەى بە ئاۋ دەشۋرەت بەرە موۋەكەى پىرە نامىنى ،
لەم مادەبە لە مادەى زەرنىخ چاكتە چونكە زەھرىيە
(۲) بەشپەرەى ھەۋىر

كېرىتىدى سۇدېوم ۱ گم

كاربۇناتى كالىي ۱۲ گم

ئاۋ ۲ غم

دوونگی مهر ۲ گم
گولوی گوله قهوان ۱ گم

ناماده کردن -

(کیرندی سؤدیوم) ه که له ناودا ده تونیرتیه و به خیرانی ماده کانی کھی لی ده کرت ،
نم گیراوه به له هه مرو ماده کانی که کاریگه ری زیاتره به وهی مووکه باشر لی ده کانه وه .
۳) به شیوهی قهلم

میوی سبی ۲ گم
راتنج (جھوی) ۷۴ گم
بنیسه نال ۳ گم

ناماده کردن

ماده کان تیکل ده کرت و له شیوهی قهلم دا داده ریژیت .
نم مادهیه موو لاده ات به شیوهیکی میکانیکی قهلمه که له سهری کیهوه ده تونیرتیه وه
ده خیرتیه سهر مووکه نجا راده کیشرت مووکه هه لده کهنی هه چهنده نم کرداره نازاری
هیه به لام زوزیهی کس نمهی لاباشتره چونکه پیسته که نهرم ده کات
۱۷/ شامبو سابوونی شل

سابوونی نهر (وهك سابوونی ریش ناشین) ۴ گم
کاربونات ی سؤدیوم ۸ گم
کهولی خهست ۹۰٪ ۸ سم^۲
ناو ۸۵۰ سم^۳
بۆن ۵ سم^۳

ناماده کردن

سابوونی و تۆزۆك له ناوه که له کهوله که دا ده تونیرتیه و نجا (کاربوناتی سؤدیوم) ه که له گهل
نهو ناوهی ماوه تهوه له گهل (بۆن) ه که دا تیکل ده کرت و بۆ ماوه بهك راده و شیرت تا
تهواو تیکه لاده بیت دورای ده کرتیه شووشی تاییه تیره له کانی پی زیست دا به کار
ده هیزت

۱۸/ بۆدره بۆ منال و گموره

(به کار دیت بۆ لهش نه سووتاندنیهوه)

تالک ۴۰ گم
کاربونات مهگنیوم ۵ گم
لوکسیدی زهنگ ۱۰ گم

کالولین (قوری سپی پاك) ۳۰ گم ویا گله سپی
 کاربوناتی کالسیوم ۵ گم
 یون ۲ گم

ناماده کردن -

ماده ره قه کان ورد ده هار دزین | به دزی کوتاندنوه نجا بونه که له گهل (کاربوناتی
 مه گنسیوم) ه که نیکل ده کرت و هموی نیکل به به کرت ده کرن .
 ۱۹ / زاخی ریش تاشین

زاخی پوتاس ۱۰۰ گم
 گلرین ۵ گم
 نار ۲ سم^۲

ناماده کردن

زاخه پوتاسه که له ناوه که دا ده تو نرنمه (نه گمر پوتاسه که به هار دزیت چاکتره) و
 گلرینه که ی نیکل ده کرت نجا بو ماوه یکه کهرم ده کرت له دوایدا ده دزته سر قالیکی
 چهورکراو که له پشدا ناماده کراوه بو لهوی شیره یکی ریل و مرگرت نجا به پارچه
 قوماشیکی ترکراو دهریت بو لهوی روویه کی سافی بیت وه دهریت لهو شوینانه ی که
 له کافی ریش تاشین دا بریندار ده بیت .
 ۲۰ / همویری دانشتن

کاربوناتی کالسیوم ۴۰ گم
 گلرین ۳۸ سم^۲
 نار ۲۴ سم^۲
 که تیره ی هار او ۱ گم
 سابوونی لوکی ۲ گم
 ناره ق ی نعنا ۵۰ گم
 شه کرتی سپی ۱۰ گم

ناماده کردن

شه کړو که تیره هار او که له گلرین و ناره می نعنا که دا ده تو نرنمه (نه گمر شه کړو
 که تیره که که بکورت جاکتره) نجا کاربوناتی کالسیوم و سابوونه کی نیکل ده کرت بو
 ماوه یکی زور نیکل ده دهریت تا ده بیت به شیره همویرنکی ته او (له همویره نای به گهرم
 کردن ناماده بگرت)

۲۱/ بۇ درەي دان شىن

ورده سابون ۳ گم
كاربوناتى مەگنسيوم ۴۰ گم
ھىمىنى نان (سۇزدەي نان) ۲۰ گم
شەكرى ورده ۵ گم
كلوراتى پۇتاسيوم ۲ گم
مىخەلكى ھارار ۱ گم

ئامادە كردن

ھەممۇ ئەومادەلەر چاڭ دەھاردىن و ئىكەل يەكتەردەكرىن ، ئەم ھارار ۋە يەكارى ترشاۋى دەم ھاۋ سەنگ دەكات و بۇنى ئاۋدەم غۇش دەكات ، بەكار ھىئەنكەشى ئەۋەبە تۈزۈنكى دەخەرتە سەر فلچەبەك و دەم دانى پى دەشۈرۈت ۋە با بە پەنجە لەدان ھەل دەسۈرۈت ۲۲/ شە بۇ پا كەردنەۋى دان

گلسرىن ۲۰ سم^۲
كەۋى ئەئىلى ۱۴۲ سم^۲
سابونى شل (سابونى ريش) ۱۸ گم
ئاۋى نەئا ۲ سم^۲
ئاۋ ۱۴۲ سم^۲

ئامادە كردن

سابونەكە لە ئاۋى گەرم دا دەتۈنەنەۋە و گلسرىن و كەۋىل و بۇنەكەي ئى دەكرىت و چاڭ ئىكەل دەكرىت ، تۈزۈنكى دەخەرتە سەر فلچەبەكى ئەر لەكائى پى ۋىست دان پى ۋى دەشۈرۈت

۲۳/ بۇنى جىگەرە لا بردن

گىراۋەي پىروكسىدى رۈون ۱۰ سم^۲
گىراۋەي ترشى ئەنىك (ئۆيكلى ھەللان) ۱ سم^۲

ئامادە كردن

ھەردوۋ مادەكە ئىكەل دەكرىت لە پىش نوستندا دانى پى دەشۈرۈت ۲۴/ دەرمان بۇ زۇر عمرەق نەكەردنەۋە

زاخ ۱۰ گم
كاربوناتى سوديوم ۵۰ گم

گلسرين ۵گم
گولار ۱۰۰سم^۲
ئاو ۸۰سم^۲

ئامادەکردن

زاخ و گازىۋىناتى سۇدېوم) ە كە لە ئاۋەكەدا دەتۈنرەتمەۋە دادەنرەت بۇ ماۋەبەك بۇ
ئەۋەى بېشى ئىنجا گولار ۋ گلسرىنەكەى ئى دەكرىت ، ئەم گىراۋەبە دەدرىت ئەۋ شۈنئەنى
كە زۆر عەرەق دەكەنمەۋە ەك بىن بال و ەم شۈنئىكى تر لە لەشى مۇۋدا كە ئاپەلى ئەۋ
شۈنئە زۆر عەرەق بىكانمەۋە بۇنى خۇش دەكات
۲۵/ مادەبەك بو پاراستى ەى لە ەنى و زۆر عەرەق كەرنمەۋە

كرىستالى نرشى بۇرىك ۱۰گم
تالك (بوتلەرە) ۸۷گم
زەنگى تۇيا (لوكسى زىنگ) ۵گم
زاخى ھارار ۴۰گم
مازۋى ھارار ۱۰گم
مىخەكلى ھارار ۱۰گم

ئامادە كردن

ھەمەۋ ئەۋ مادانە دەھاردرىن و ئىكەل يەكتەر دەكرىن بە كاردىت بەۋەى دەدرىت لە بەبى
پەنچەكانى ەى بۇ ئەۋەى بۇن نەكات و بىندار بەنىت ەلەمەش تا فېكراۋتەۋە لەسر ئەۋ
سىربازانەى كە بۇ ماۋەبەكى زۆر پىلاۋيان دانە كەنمەۋە زۆر سەركەۋتۈۋ بۈۋە .

به سجاد و روم

کتابخانه پست

۲۶ / رهنگی پیلار (بوياخ)

میوی سپی ۱۸ گم

رؤزی تمرینتین ۴ سم^۲

سابوونی جمودی حیوان (سابوونی شحم) ۲ گم

لار ۴۰ گم

رهنگیک که له لاردا پتوئیموه ۱۰ گم

ناماده کردن

میوه که له تمرینتیه تمدا ده توئزیموه به گهرم کردن و ویک دانی بهردهوام لنجا سابوونو رهنگه که ده توئزیموه به گهرم کردن ، سابوونو رهنگه که ورده ورده نیکم له گیراوهی به کمم ده کرت له گم له دانی بهردهوام له دوی لسمه ده کرتیه شوشه تاییه میوه ، وه له ورهنگی به کار دیت به گویره ی پی ویسته که زمرده ویا قاوه یی وهیا هر رهنگیکی که یت . وه ده شتوانین له بانی رهنگ ۱ غم نوکسیدی زنگی تی بکرت بو تموهی رهنگیکی سپی شیرمان بداتی
۲۷ / رؤزی پیلار (بوشوق هلهئتان)

میوی سپی ۵ گم

تمرینتین ۱۲ گم

رؤزی دووک وهیا (پی) ۱۵ گم

ورده سابوون ۳ گم

رهنگ ۱۰ گم

ناماده کردن

میوه که دووگه کمو تمرینتیه که پیکهوه ده توئزیموه به گهرم کردن ، ورده سابوونو رهنگه که له لاردا ده توئزیموه لنجا سابووناو رهنگه که ورده ورده نیکم له گیراوهی به کمم ده کرت له گم له دانی بهردهوام دا لنجا گیراوه که ده کرتیه شوشه وهیا فوتووی تاییه میوه وه بسمه ناماده ده بیت بو به کار هئتان .
۲۸ / رؤزی شوق هلهئتان بو زینی لسم

سابوونی لاسوی ۴ بهش

سابوون ۲ بهش

لوی مازووی خوساو ۲ بهش

رؤزی زه پتوون ۱ بهش

ناماده كردن

سابوونه كه له رۆنى زیتوونه كهدا ده تۆنیزتهوه ئنجا سابوونه ئامۆنیا كه له گەل ئاوی مازۆكه دا نیکه له ده كرت نهم گیراوه به به كاردیت بۆ چهور كردنی زینی نەسپ به هوی فلجیهوه نەیت تهوش تی بینی بکرت كه نابیت زۆر به کار بیهترت به شیوه بك پسته كه هەلی مژت

دهشتوانریت سابوونه ئامۆنی بدكه بگۆرین به سابوونی ئاسایی بهوهی تۆزێك ئامۆنیا نیکه له گیراوه كه بکرت

٢٩/ سابوونی رەق

هیدروکسیدی سۆدیۆم رەق ٧٥ گم

رۆنی زهیتوون ٤٢٥ گم

خونی چیش ١٢٥ گم

ئاو ٢٥٠٠ گم

ناماده كردن

٥٠٠ سم^٢ ئاو گدرم ده كرت و (هیدروكسیدی سۆدیۆم) ه كهی تی ده كرت ئنجا له سەر ئاگره كه داده گیرت تا ... دهینهوه ، رۆنی زیتوونه كه ده كرت قاپنکی لولهیهوه ورده ورده (هیدروكسیدی سۆدیۆم) ه كهی تی ده كرت له گەل نیکدانی بمردهوام دا تا نیکه له كه رهنگی شووشه (روون) وهرده گرت له ناو ئه و قابهی نیکه لاو كراوه بۆ ماوهی دوو رۆز به جی ده هیلرت له ژووریکێ تۆزێك گهرم دا له دواى دوو رۆزه كه نیکه لاوه كه ده كرتنه منجیلکی گهره تهره له گەل ١٦٠٠ گم ئاو نیکه له ده كرت و گهرم ده كرت له گەل نیکدانی بمردهوام تارهنگی شووشه (روون) لی دیت ئنجا له سەر ئاگره كه داده گیرت خوی بدكه له ٥٠ سم^٢ له ئاودا ده تۆنیزتهوه به هوی تێك دان و گدرم كردنمه ههموو گیراوه كه یه كسره ده كرتنه سابووناوه كه ره له گەل نیکدانا تا گلسترینه كه له ئاوه كه جوی دهینهوه ئه دیش داده نرت بۆ ماوهی رۆژێك له ژووریکێ تۆزی گهرم دا له دواى ئه مه له تهنیشهوه كۆن ده كرت و ههموو ئاو و خوی و گلسترینه كهی كه له بێكه كهی دابه تی ده كرت ئنجا له سەر پارچه ته بهی مەعدەنێك داده نرت و پارچه پارچه ده كرت و بۆ ماوه بك داده نرت تا ووشك دهینهوه . وه ئه گهر و بستر بۆن ره باره نك نیکه لاوی نیکه لاوه كه ده كرت له پاكیانی كۆنایی دواى تهرانهوه تێك دان .

۳۰ / سابوونی تمر (نمرم)

رؤنی تۆرکه تان ۴۰۰ گم
هیدروکسیدی پۆتاسیوم ۸۵٪ / ۱۴-۱۹ گم
هیدروکسیدی سۆدیوم ۹۰٪ / ۹ - ۴۸ گم
گلیرین ۵۰ سم^۲
ئو ۵۰۰ سم^۲

ئاماده کردن

(هیدروکسیدی پۆتاسیوم) ه که له ۱۰۰ سم^۲ له ئاودا ده تۆننه وه له سهر خۆ ورده ورده
ده کړنه رؤنی تۆر که تانه که وه له گهل ټیکدان دا دواى ۳۰۰ سم^۲ ئاوى نى ده کړت و
همه وړيان گهرم ده کړن تا پلهى کولاندن له گهل ټک دالى بهر ده وام ئنجا گلیرینه کهى
تى ده کړت نۆزه نۆزه ده تا ټیکه لاره که روون ده بیت و به ته وای له ئاوه که دا ده تۆننه وه له
پاشدا پاشا وهى ئاره کهى تى ده کړت له گهل ټیکدانى بهر ده وام دا ئنجا ده کړنه سهر
ته به قى کهى مه عده نى تا ووشک ده بینه وه و پارچه پارچه ده کړت به گویره ی پى ویت .
۳۱ / سابوون بۆ شتى سگ

سابوونى تمر ۳۰۰ گم
فینول ۳۰ گم
ئاوى گهلای کالینوس ۱۰ گم
ئو ۸۰ گم

ئاماده کردن

ئاوه که گهرم ده کړت و سابوونه تمره کهى تى ده کړت تا ده تۆننه وه ئنجا فینول و ئاوى
گهلای کالینوسه کهى تى ده کړت ، به کار هتا نه که شى واده بیت که سگه که به ئاوى شله تین
تمر ده کړت ئنجا به تۆزیک له و گهراوه به ده شۆزیت له دوايدا به ئو پاک ده کړنه وه و ووشک
ده کړنه وه .

۳۲ - سابوونی هاراو

سابوونی ئاسایی ۸ گم
کاربوناتی سۆدیوم ۷ گم
بۆراکس ۷.۵ گم
ئاوی گهلای کالیتوس ۱۰ گم
تاماده کردن

هممو ئوم مادانه ورد دهکرت و تیکهل دهکرت که هاراوه بهکی ورد دهرده چیت که
خاوون ئوتووه ههلهمکان به کاری دههینین بۆ چل شتن وهیا له مالدا به کاردیت بۆ چل شتن
وهیا بۆ شتی قاپ و قاقاخ
۳۳ - سابوون بۆ لابردنی پله

بۆراکس ۵ گم
کاربوناتی مهگنسیوم ۱۲ گم
زراوی گا ۱۰ سم^۲
سابوون (تاید) ۳۵ گم

تاماده کردن

بۆراکسه که تیکهل (به کاربوناتی مهگنسیوم) ه که دهکرت ئنجا زراوه که ی
تی دهکرت له گهل ورده سابوونه که و ورده ورده تیک دهکرت تاوه کو همویرنکی رهی
لی دیت و دهکرت به پارچه پارچه ی بجووکهوه ، ئهگهر ههر پهله بهک بهم سابوونه بشۆریت
پهله که لاده بات وهتوانا بهکی چاکی هه به بۆلابردنی مه ره که ب
۳۴ - پاکه ره وهی جل

تهر به نین ۲۰ سم^۲
پشیر ۱۰ سم^۲
ئاوی گهلای کالیتوس ۵ سم^۲
سی بهم کلوریدی تهیلین ۳۰ سم^۲

تاماده کردن

هممو ئوم مادانه تیکهل دهکرت و به کار دیت له گهل جل شتندا بۆ پاکه رده وه
۳۵ - پاکه ره وهی شووشه

کاربوناتی سۆدیومی ووشک ۱۵ گم
ئاوی گهرم ۱۰۰ غم

ناماده کردن

(کاربوناتى سۇدوم) که له ناوى گهرم دا ده تونىرتموه وشموشى په بجره وه يا همر شىكى که له له ماهى شوشه دروست بوويت پنى ده شوريت وه که دواى ووشك برونهوه شونهار به جى ناچلى

۳۶ - نوتوميل پاكرهوه (شموق هلهين)

ميو ۳۵ گم

ميو پارافين ۲۲ گم

نموتى سپى ۷۳ سم^۲

تربىنتين ۲۱ سم^۲

بوزاكس ۱۵ گم

نار ۷۵ گم

ناماده کردن

ماده كانى ميو ، پارافينو نموتى سپى و تربىنتينه که نيكل ده كرت و ده خرته سر ناگر يو ماوه بهك گهرم ده كرت تاپله ۹۵ ° له گمل نيكدانى بى درهوام دا له دواى نممه بوزاكس و ناره كهى تى ده كرت ، نهگه بى ماده به نوتوميل بيشوريت زور جوان شموق پى هله ديتت .

۳۷ شموق هلهينرى لاميره كانزاي به كان

(وهك سه ماوه فله خفورى و قاپ و كهوچك)

۱/ به شيوه شله

سابون ۱۰ گم

كاتولين (گله سپى) ۲۰ گم

گيراوهى لامينيا ۲۵ سم^۲

نموتى سپى ۴۵ سم^۲

ناماده کردن

همه ويان نيكل ده كرت و ده خرته قونوى تايه تى بى وه و له كانى به كار هينان دا زور به

باشى راده وشيرت

۲/ به شيوه همير

نموتى سپى ۳۰ سم^۲

رونى دووك وه بابلو ۱۰ گم

ترشى سياريك ۱ گم

ئامادەكردن

ھەممۇ ئەم مادانە دەكرنە قاپلىك و گھرم دەكرنت نا دەتوئەوۋە ۋە ھەندىك بۇدرە ۋە با
كانتولېن (گىلەسپى) نى دەكرنت بۇ ئەۋەى ھەۋىرىكى شىۋە رەق دەرچىت كە بەكاردېت بۇ
پاكردە ۋە ر شەۋق ئى ھەلەئىانى مادە كانزى بەكان
۳/ بە شىۋەى ھاراۋ

رۇن دووگك يان يۈۋ ۲۰گم

ترشى ستىارىك ۶۰گم

كاربۇناتى كالبىرم ۳۰گم

ئامادەكردن

ترشى ستىارىكە كە لە گەل دووگكە گھرم دەكرنت نا دەتوئەوۋە ئىجا (كاربۇناتى
كالبىرم) ە كەى تېدەكرنت و زۇر چاك تىك دەدرېت ، ئەم مادەبەى دەردەچىت
پاكردېت بۇ شەۋق پى ھەلەئىانى كانزاكان بە ئابەنى زىرو .
۲۹ ھاراۋ بۇشنى جىلو ۋەبرگى ئاورىشم
(گىزەۋى و لەچك)

كېرىتاتى پۇناسىۋى ترش ۲گم

ترشى سىرىك ۷گم

ئامادەكردن

لە ترش و كېرىتانەكە بۇ درەبەك دروست دەكرنت كە ئۆزىكى دەكرنە ئاۋەۋە ئىجا پارچە
ئاۋرىشمەكەى تى دەكرنت و دەشۇرېت كە زۇر جوان پاكى دەكائەۋە بە ئى ئەۋەى كارى
تىكا

۴۰ ۋارېش (بۇيەى رەش)

۱/ كەتېرەى غەبەر (جىۋىكە لە كەتېرە) ۶۰گم

رۇنى نۇر كەتان ۲۰سم^۲

رۇنى تەربەئىن ۳۵سم^۲

ئامادەكردن

ھەممۇيان ئېكەل دەكرنت لە زوۋرىكى گھرم دا دادەدرېت بۇ ماۋەى ھەفتەبەك بە
مەرجىك ھەر رۇژىك بەك دوو جار رابوۋەشېرېت لە دۋاى ئەمە ئاۋەكەى دەگېرى و
نېشۋەكەى فېرى دەدرېت

۲/ وارنیشی ئاسایی

دەمەلوك ۲۰ گم
رۆنى تۆوكەئان ۱۰۰ سم^۲

ئامادەکردن

دەمەلۆكەكە لەگەڵ رۆن كەئانەكە لە قاپىكدا گەرم دەكرێت تاخەست دەبێتووە ئىنجا لەسەر ئاگرەكە دادەگیرێت و دەكرێتە شوشەى تايبەتىيمووە بەكاردێت بە ھۆى فلچەووە
۲/ وارنیشى سەندروۆس

سەندروۆسى بلورى ۲۴ گم
سركانى قور قوشم ۴ گم
كافور ۲ گم
راتنج ۲ غم
رۆنى تەربەنتىن ۹۹ سم^۲
رۆنى تۆوكەئان ۶۴ سم^۲

ئامادەکردن

رۆن كەئان و راتنج و كافورەكە سركانى قورقوشمەكە سەندروۆسەكە ئىكەل دەكرێت و دەخەرنە سەر ئاگر دەكۆلتىرێت تا چاك ئىكەلەو دەبن ئىنجا رۆنى تەربەنتىنەكەى ئى دەكرێت دادەگیرێت تا سارد دەبێتووە ئىنجا دەكرێتە شوشەو تاكانى بەكارھێنان
پىكە بەستن

جۆرەكانى پىكەبەستن

۱) لەخەلورى و چىچى

كەئىرە ۲۰ گم

كەچى پارىسى وەيا ھاراوەى پارىس (بۆرك) ۸۰ گم
گىراوەى بوزاكس ۴٪

ئامادەکردن

كەئىرەكە دەھاردىت لەگەڵ ھاراوەى پارىسەكەدا ئىكەل دەكرێت و ھەندىك بوزاكسى ئى دەكرێت تا وەك ھەوێرنىكى شۆرەق ئى دېت
۲) پىكە بەستى شووسە

پىكرۆماتى پۇناسبۆم ۳ گم

جەلاتىن ۲۵ گم

ئار ۳۱۰ سم^۲

نامادەکردن

يىكاربۇناتى پۇتاسىيۇمىگە لە ۱۰سم^۲ ئاۋ دەتۇيىرتىمۇ ، جەلانىگە لە ۳۰۰سم^۲ ئاۋدا دەتۇيىرتىمۇ بە گىرم كىردىۋە ھىردوۋ ئىگە لارەكە ئىكەل يەكتىر دەكرىن بە كاردىت كاتىك شوشەكە ھاك دەكرىتۇمۇ ئىجا ئەم گىراۋەبى لى دەكرىت دۋاى ئەۋەى تۇزىك شوشەكە گىرم دەكرىت ئىجا پىكەۋە دەنۋوسرىن دەكرىتە بىرتىشى رۇزۇ بۇ ئەۋەى ئەۋاۋ ووشك يىتۇمۇ

۳) پىك بەسنى ئىشقان

غىبىر ۱۰گىم
رۇنى تۇركەتەن ۱۰گىم

بەكارھىنان

غىبىر و رۇنى كەتەنەكە دەتۇيىرتىمۇ بە ھۋى گىرم كىردىمۇ ھەربە گىرمى بەكار دەھىرتىت بۇ پىكەۋە لكانى ئىشقان .

۴) پىك بەسنى چىرم

دوۋىم كىرىتلى كاربۇن ۵غم
تەربەتەن ۵سم^۲
لاستىكى روشنى ۸۰غم
كىرە ۵غم

نامادەکردن

لاستىكەكە پارچە پارچە دەكرىت و كەتەكە رۇد دەكرىت و ئىكەل يەكتىر دەكرىن و بەكار دەھىرتىت بۇ نووساندىلى دوۋ پارچە چىرم و ھەيا پىكەسنى چىرم و لاستىك .

۵) پىك بەسنى لاستىك

كلۇرۇفۇرم ۶۰سم^۲
بىشى كوردى (مەستكى) ۱۵سم^۲
لاستىك ۱۰گىم

نامادەکردن

لاستىكەكە لە (كلۇرۇفۇرم) ەكە دا دەتۇيىرتىمۇ ۋە بىشەكەى ئى دەكرىت ئەم مادەيە بە كاردىت بۇ پە بچەرى تابەى ئوتۇمىل

٦) پټك بهمت بڼو همووشټك

هاراوهی پاریس (بڼزهك) ٤گم
كهتیره ١گم
گهراوهی بوراكس

نامادهكردن

لهم مادانه ههړيرنك دروست دهكرنت كه بڼو پټك بسنی فلهغوري وهيا شووشه وهيا
لبقان پټكهوه لكاندن به كاردنت
٤٢ - جهلآڼين بڼو گرڼی سړی شووشه

جهلآڼين ١١٢گم
گلرین ١٠گم
ناو ٦٠گم
رهنگ ٢گم

نامادهكردن

جهلآڼين وگلرین و ناوهكه لسهر گهرماوینکی لاری گهرم دهكرنت ههنا ټي كه لاوینکی
چون يلك پټك دېت ، رهنگهكهی ټي دهكرنت و دهكرنته شووشی تایه ټي يوه له کانی
پيړيستا به كاردنت

٤٣ - جزره کانی دروستكردنی كهتیره
١) كهتیره ی نووساندنی كاغذ لسهر شووشه

نیشاسته ی گهنم ٢گم
جهلآڼين ٧٥گم
ناو ١٦٠گم
لاری مېخهك ١گم

نامادهكردن

جهلآڼينهكه لهناو تږزېك لار بڼو ماوهی شويك دادهنرت تنجا نیشاستهكه لهناو لهو
لاره ی ماوهتوره دهوتیرتهوه تنجا لهگلن جهلآڼينهكه له سهر گهرماوی لاری (حمام ماني)
گهرم دهكرنت نايكه لاوینکی چوون يلك دروست دهبيت كه سارد بڼوه لاری مېخهكهكهی
ټي دهكرنت .

٢) كهتیره بڼو نووساندنی كاغذ لسهر كانزاکان

لاردی گهنم ٨٠گم
زاخ ٥گم

هیدروکسیدی سۆدیوم ۳گم

ناو ۳۲۰سم^۲

ئامادەکردن

زاخ و هیدروکسیدە که له ئاودا دەتۆنرئەوه ئاردە که ی ئی دەکریت و دەشیریت تا هەویرنکی
چوون پەك دروست دەبیت ئنجا هەویرە که گەرم دەکریت له گەل ئیکە اندا ئارەق دەبیت
(۳) کەتیرە ی زەرفی کاغەز نووسین

گیراوی فورمالیبلد ۱گم

گلسرین ۵ تا ۸گم

کەتیرە ۲۲گم

ناو ۵۵گم

ئامادەکردن

کەتیرە که له ناو دا دەتۆنرئەوه و دەپالپوریت ئنجا گلسرینە که و فورمالیبلدە که ی
ئی دەکریت له گەل ئیکە دان دا تا ئەوا ئیکە لاو دەبی ئنجا دەتوانریت بە کار بێنرت بەوه ی
قەرەخی زەرفە که ی پی تەر دەکریت دادەنریت تا ووشك دەبیتەوه
(۴) کەتیرە بۆ هەموو پی و بستی بەك

دکسترین ۴۸گم

بۆراکس ۱گم

شەکری کایکۆز ۵گم

ناو ۴۲گم

ئامادەکردن

(بۆراکس) ه که له ئاودا دەتۆنرئەوه بە گەرم کردن ئنجا دکسترین و کلۆکۆزە که ئیکەل
دەکرین و گەرم دەکرین تا هەموو بان دەتۆنرئەوه له دوا ی ئەمە دەپالپوریت بە پارچە
قورماشکی فانیلە پی و دەکریتە ناو شوشەوه بۆ بە کار هینان .
۴۳ - کەتیرە ی رەنگ کراو بۆ مۆز کردن

راتنج (جەوی) ۴گم

کەتیرە ۸گم

تەر بەنتین ۶سم^۲

زەنگ ۲گم

جەلاتین

ناماده کردن

(جهلاتین) که ده توینز تیره له ناو که مێک له تهرهنتین دا ده کرتنه ناو توایه ماده کانی تیره و هه موویان نیکه له ده کرت ده توانین قالی له سهر دروست بکهین
44 - مێو بۆ هه بیکه له (التخال) دروست کردن

تهرهنتینی پاك 15 گم
پارافینی رهق 150 گم
پیوو (هی بهرازوه یامهر) 3 گم
کازلین (گلله سی) 90 گم

ناماده کردن

پارافین و تهرهنتین و دووگه که له سهر ناگر ده توینز تیره نجا ورده ورده کازلینه که ی
(قوپی پاك) نیکه لاو ده کرت
45 - لم رهنگ کردن
توژیک لم پاك ده شورینه و نجا نهم کردارانه ی له گه له ده کرت
1) بهشین رهنگ کردن

لمی سپی 20 گم
رهنگی شین (چویت) 8 گم
لاو 5 سم²

ناماده کردن

له که و رهنگه که و ناوه که نیکه له ده کرت چاک نا هه موو له که رهنگه که وهر ده کرت نجا
له بهر هه تار ووشک ده کرت تیره
2) به سوور رهنگ کردن

لمی سپی 200 گم
فرمیلین 8 گم

ناماده کردن

هه مان رینگه ی پێشو
3) به قاوه ی رهنگ کردن

لمی سپی 200 غم
تهخته ی بهرازیلی 8 غم
ناو 5 سم²

ناماده کردن

هه مویان ده کۆنرێت و لاسەر ناگر ووشک ده کړینه

٤) بهر هس رهنگ کردن

لی سپی ٢٠٠ گم

رژن ٣٠٠ گم

ناماده کردن

له که ده کړنه سەر سینی بهک ده خرنه سەر ناگر تا هالاری لی هه لده سیت له دواى لهما به نار

ده شور بتموه ووشک ده کړنه

٤٦ مهره کعب

١) مهره کعبی شین

ریزوسینی شین (رهنگی شین) ٥٠ رگم

شکر ٦ گم

ترشی نوگزالیک ٥ گم

نار ٣٥٠ سم^٢

ناماده کردن

ریزوسینه که له تۆزی ناودا ده توینرتموه بۆ چهند کاژیریک دادنه رت نجا شه کرو ترشه

نوگزالیکه که له ناوهی ماوه تموه ده توینرتموه و همدرو نیکه لاوه که ده کړت بهیدک

را ده و شینریت تا نهواو نیکه له دهیت

٢) مهره کعبی شین که تۆزیک به سەر رهش دا بنزینت

ترشی نه نیک ٢٥ گم

گلسرین ٥ گم

کیریتانی حدینۆز ٣١ گم

ترشی گالیک (گالیک نه سید) ٨ گم

سریش ١٠ گم

ترشی کلوریدی روون ٢٥ سم^٢

فینۆل ١ گم

نار ٩٠٠ گم

ناماده کردن

ترشی نه نیک و گالیک نه سیده که له ٣٠٠ سم^٢ ناودا ده توینرتموه کیریتانی حدینۆزه که له

٢٠٠ سم^٢ ناودا ده توینرتموه لهما درو گیراوه به نیکه لاوده کړت و سرنشه که له ١٠٠ سم^٢ ناو

دا ده توښتموه به هوې گهرم کړدتموهو ټيکه لاری دوو ټيکه له که ی که ده کړت لنجا فینزل و
 ترشی کلور دزيک و ماوه ی ناوه که ی ماوه تموه ټېده کړت
 (۳) مېره کب ی سموز

مېلی سموز ۵ گم
 لار ۲۰ سم^۲

ناماده کړدن

ټيکه ده کړت و بؤ ماوه ی دوو کاڅير داده نړت لنجا ۲۲۰ سم^۲ لاری گهرم ی ټېده کړت
 له گهل ۵ گم شکر
 (۴) مېره کب ی پرته قالی

له ټيلينی پرته قالی ۱ گم
 شکر ۲ گم
 لار ۶۴ سم^۲

ناماده کړدن

له ټيلينکه له ناوی گهرم دا ده توښتموه لنجا شکره که ی ټيکه لار ده کړت داده نړت بؤ
 ماوه ی دوو کاڅير تا نهواو ټيکه لار ده نیت .
 (۵) مېره کب ی سوور

کارمین ۵۰ گم
 گجراوه ی خه لاتی نه له منبوم ۸ گم
 لار ۸ سم^۲

ناماده کړدن

ده توښتموه له ناوه که دا ده پالوړیت ، له گهر ټوژيک که تېره ی نی بکړت چاکتړه
 (۶) مېره کب ی مېی

کاربونات ی سوډيوم ۲۱ گم
 ناوی گولار ۱۰۰ گم
 قسلی مردو ۱۲ گم

ناماده کړدن

له شوشه په کدا ټيکه ده کړت بؤ ماوه په ک دادهوه شېنريت تا روون ده پتموه چاکتړه وابه
 ۵ سم^۲ گلرین ی نی بکړت .

(۷) هاراووی مەرەكەبى شېن

رىزۈمىنى شېن ۱۱ گم

شەكر ۱۸۰ گم

ترشى ئۆگزەلىك ۹ گم

تامادەكردن

ھەرسى ماددەكە پىكەرە دەھارېت و ھىركاتىك ويسترا دەكرىتە ۲۰۰۰ سم^۲ ئاۋى پاكەمە

(۸) هاراووی مەرەكەبى سوور

نەيۈمىن ۲۰ گم

شەكر ۵۵ گم

تامادەكردن

ھەر دوو ماددەكە پىكەرە دەھاردىت كە ويسترا بەكار بېئىرت لە ۲۰۰۰ سم^۳ ئاۋى پاك

دەتۈنرەنمەو بۆ ماۋەبەك رادەۋەشېئىرت

(۹) هاراووی مەرەكەبى مۆر

مەئىلى مۆر ۱۱ گم

شەكر ۲۰ گم

ترشى ئۆگزەلىك ۵ گم

تامادەكردن

ھەموو ماددەكان پىكەرە بە چاكى دەھارېت لەكاتى ھىيويسترا دەكرىتە ۲۰۰۰ سم^۲

ئاۋى پاكەمە تىك دەدرىت بۆ ماۋەبەك لە پىش بەكار ھىياندا

(۱۰) مەرەكەبىك كە لەسەر شوۋشە بنووبىت

مەرەكەبى جېنى ۱۵ گم

سېلىكاتى سۆدېومى نواۋە لە ئاۋدا (ئاۋى شوۋشە) ۳۰ سم^۲

تامادەكردن

ھەردوو ماددەكە تىكەل دەكرىن كە ئەو ماددەبەى دەرەجىت دەتوانىت لەسەر شوۋشە

بىي بنووسرىت

۱۱) مەرەكەينك كه لىسىر كانزا بئوسوت

سندروسى بلورى ۱۲گم

تەرىپىن ۲۵سم^۲

تەنى (رەشى مەجەل) ۵گم

نامادەکردن

سەندوسەكە لە سەر ئاگر دەنۆرتەو دەدەگىزىت تا سارد دەپتەو ۱نجا وردە وردە
تەرىپىكەى نىكەل دەكرىت لەگەل تەنى بەكەدا وە دەشوانرىت تەنى بەكەى تى نەكرىت لە
جىانى ھەر رەنگىكى تر بە گوێرەى پى وىست .

۱۲) مەرەكەينك كه بە ئاو لى نەپتەو (دزى ئاو)

كەتەرە ۱۲گم

بوراكس ۱گم

سرىش ۱گم

ئاو ۱۲۰سم^۲

رەنگك ۲گم

نامادەکردن

كەتەرەكەو (بوراكس)ە كه لە ئاوەكەدا گەرم دەكرىن تا دەنۆرتەو ۱نجا سرىشەكە
دەگرىتەو رەنگەكەى تى دەكرىت و نىكەل دەكرىن . چاك وابە رەنگەكە رەنگى لەنیلین
بىت

۴۷ قەلەمى نووسىنى لىسىر شووشە

كەتەرەى ھارار ۵رەگم

دووك ۴گم

مىو ۵رەگم

بۆيەى ژەنگك ۸گم

ھىدروكسىد پۇتاسىوم ۱گم

نامادەکردن

كەتەرە دووگەكەو مېرەكە لىسىر ئاگرىكى لىزىن دەنۆرتەو بۆيە ژەنگەكەى
تى دەكرىت لەگەل (ھىدروكسىد پۇتاسىوم) ە كه بۆ ماوەى نىو كاژىر دادەنرىت لىسىر
ئاگرەكە ۱نجا دادەگىزىت و دەكرىتە قالى تايپەنى پەو كەلە سەر شىوہى قەلەم بىن .

۴۸ - مادەيەك بۇ لەناوبردنى مېشورومەگىز

بېرۇنۇم ۹۰گم
كلورۇفۇرم ۱۲۰سم^۲
نەوتى جىسى ۱۰۰۰سم^۲

ئامادەكردن

(بېرۇنۇم) ە كە لەگەل (كلورۇفۇرم) ە كە ئېكەل دەكرىت و چاك ئېك دەدرىت ئىجا نەوتەكەى نى دەكرىت و ئەگەر وىسترا ئۆزىك بۇنى كالىپىزسى نى دەكرىت بۇ بۇن خوشى دواى ئەمە دەكرىتە شووشەو.

۴۹ مادەيەك بۇ لە ناوبردنى مەگىزى رووۋەكى

نىكۆتېن ۹۸٪ گم
سابوون ۷گم
ئاو ۱۰۰۰گم

ئامادەكردن

نىكۆتېن و سابوونەكە لە ئاو دا دەتۆنرەتمەو تا ئەواو ساف دەيت ئەوسا بە ھۆى (بەمب) ەو دەپۇنرەت لىرووۋەكەكە .

۵۰ - مادەيەك بۇ لە ناوبردنى گۇرۇگىاي زىان بەخشى

گىراوۋەى كىرىتاقى مس ۲٪ / ۳۰ گالون
گىراوۋەى نىراتى سۇدېوم ۳۰گالون

ئامادەكردن

ھىردوۋ مادەكە ئېكەل دەكرىت بە باشى و دەپۇنرەت بە رووۋىرى زەوىيەك كە نرىكەى ۵۰۰سم^۲ يىت بە مەچى گۇرۇگىا ھەيت لىمۇ زەوىيە لە ناۋى دەبات لەگەل ئەوۋى ئەم مادەيە زەھر نى بە

۲ / ھاراۋە

كىرىتاتى حدىلۇز ۱۵۰گم
كىرىتاتى لىمۇنىوم ۵۰گم
لم ۵۰گم

ئامادەكردن

گەل
ھەرسى مادەكە ئېكەل دەكرىت دەپۇنرەت لە كان لە دواى دوو رۇز بە ئاو دەشۇرەت

۵۱ - مەگىز رەو - طارد البھوض

۱) ھەندى جاز مۇزىق رېتىك دەكمۇيت كە لە شۇيىكىدا يىت كە پرى لە مېش و مېشولە و كىچ يىت دەتوانىت خۇي پارىزى بىم ھارۋەبەي لە خوارەوە باسى كراوہ كە دەدرىت لەو شۇيانەي كە لە شدا بە دەرەوہ .

رۇنى كالىتۇس ۸گم

بۇدرە ۲گم

نېشاستە ۱۴گم

ئامادەكردن

ھەموويان تېكىلە دەكرىز دەدرىت لەو شۇيانەي لەلەشدا بە دەرەوہ

۲) ھىمان مادە بە شىوہى شل

سابوون ۱۶گم

ئار ۶۴سم^۲

نەوقى سېي ۱۲۸سم^۲

رۇنى كالىتۇس ۵سم^۲

ئامادەكردن

سابوونەكە لە ئاوى گرلاۋەكەدا دەتۇرتىمۇە ئىجا نەوت و رۇنە كالىتۇسەكەي تېدەكرىت و چاك تېكىلە دەكرىت و دەكرىتە شوشمەوہ دەيت لەپىش بەكار ھېناندا چاك رابوہ شىزىت و تۇزىك دەدرىت لەو شۇيانەي لە لەشدا بەدەرەوہ .

۵۳ - مادەبەك بۇ لە ئاۋىردىنى مېشك و جىرج

كاربۇناتى بارىوم ۱۲گم

ئارد ۲گم

شەكر ۱۲گم

رۇن ۵گم

ئامادەكردن

رۇنەكە دەتۇرتىمۇە ھەموو مادەكانى كەي تى دەكرىت تاتىكەلەكە ۋەك ھەيىرى لى دىت ۋە ئەگەر تۇزىك ئاۋى تى بىكرىت چا كترە ئىجا پارچە پارچەي بىچكۆلەي لى دىرۇست دەكرىت لەو شۇيانەي كە مېشك ۋە پارچەي ھەيىت دادەنرىت ۋە دەشتوانىن ئاردەكە بىگورىن بە ھەر خوارەمە لى پەكى كە ۋەك پەنبر .

بیکرژمانی سودیوم ۱۲۵گم

ترشی کبریتک ۱۲۵سم^۲

ناو ۱۰۰۰سم^۲

ناماده کردن

(ترشی کبریتک) ه که ده کرتنه سهر هاراهوی (بیکرژمانی سودیوم) ه کهو چاک ټیکل

ده کرتن له دوای کاژرتک ورده ورده ناوه کهی به سهردا ده کرت تا تهواو ټیکل ده بی

لهوسا ده توانین له پاتری تهردا به کاری بینن

۵۵ - دروست کردن ی پاتری ووشک

هاراهوی خه لوزی کرافت ۷۵گم

(نوکی قه لهمی رهش وه با قه لهمی پاتری ووشک)

نوکیسیدی مه گیسومی رهش ۱۰گم

کبریتاتی خارسین ۵گم

گلرین ۳سم^۲

ناو ۲۰گم

ناماده کردن

ته گهر وستر پاتری به کی ووشک دروست بکرت تهوا ته به قیکی خارسین ده نیرت

(قوتوی خارسین پیل) ناوه پووش ده کرت به هاراهوی هاریس و قه تران وقیر له ناوه راستی

ته به قه کهدا (قوتوه خارسین که) سترونیک له کاربون داده نیرت (که بریتی به له تولی گرافیتی

ناویل) و پرده کرت له همیری به کم که ټیک هاتوه له کبریتاتی خارسین

۵۶ - ناگر گوزاندنه وه

(۱) خوی چیشت ۵گم

کلوریدی کالیسیوم ۲۰۰گم

ناو ۷۵سم^۲

ناماده کردن

همه مورین ټیکل ده کرتن ټیک ده درین تا تهواو ده تونه وه لنجا ده کرتنه شووشموه له کات ی

پی و بستدا ده ژتیرت به سهر ناگره کهدا

(۲) هاراهو

خوی چیشت ۶۵گم

کلوریدی نمونیزم ۷۰گم

سۇدەي نان (يىكاربوناتى سوديوم) ۸۰گم
ئامادەكردن

ھەرسى مادەكە دە ھاردىن تېكەل دەكرىن لەكاتى پىۋىستدا بىسىر ئاگرەكەدا
دەكرىت

۵۴ - دۇى ئاگرىكرىن

۱/ قوماشى دۇ بە ئاگر

بۇراكس ۱۰گم

نوسى بۇرىك ۸گم

ئاو ۱۵۰سم^۲

ئامادەكردن

مادەكان تېكەل بەكر دەكرىن كە مادەبەكى شل دەردەچىت ئىجا قوماشەكە لەو گىراۋەبە
ھەلەكېشرىت و ووشك دەكرىتمەۋ بىۋە لەو قوماشە بە ئاگر ناسوتىت
۲) پاراستى تەختە لە ئاگرىكرىن

بۇراكس ۳گم

كلورىدى لەمۇنىوم ۱۵گم

توشى بۇرىك ۶گم

ئاو ۱۰۰سم^۲

ئامادەكردن

ھەموو لەو مادانە تېكەل دەكرىت و دەخرىتە سىر ئاگر بۇ ماۋەبەك ئىجا بۇ ماۋەى ۲۰
دەقىقە لەو دارو تەختەبەى دەمانەۋىت دەخرىتە ئاۋ لەو گىراۋەبەۋە دۋاپى ووشك دەكرىتمەۋ
۵۹ - بىزىر داپۇشېن (زېركەفت)

كاربۇناتى كالىسىوم ۱۰۰گم

رۇنى تارتو ۵گم

كلورىدى زېر ۲۰گم

سىانىدى پۇتاسىوم ۶۰گم

ئاو ۱۰۰سم^۲

ئامادەكردن

بەتېكەل كرىنى ھەموو مادەكان شەبەلكى خىست دروست دەپىت ۋە لەو شەى
دەۋىستىت بىزىر داپۇشرىت لە پىشا دەپىت زۇر چاك پاك بىكرىتمەۋ ئىجا يا بە قۇچە ۋەيا بە
پارچە خورىبەكى پاك لەشتەكە دەدرىت

۶۰ - بزمیو داپوشین (زیوکفت)

خوی ی چیت ۳۰ گم

کلریدی زیو ۱۰ گم

رؤنی تارنر ۱۵ گم

ناو دلپاو ۵۰ سم^۲

ناماده کردن

لمو مادانه شله به کی خمتی چوون بک دروست ده کرت بهوی گهرم کردنموه بک
دانی بمردهوام ، لنجا دهریت لموشه کمه بهسته دوی لهوه جوان بک ده کرتموه

۶۱ - رؤنی ساعات

قورقوشم ۴ گم

لاکیدی لهتمونی رهش ۱ گم

رؤنی بادهام ۲۰ سم^۲

ناماده کردن

همرسی ماده که ده کرت به کی سپی بهوه له بمر تیشکی رز دادریت بؤ ماهوی
مانگیک لمو ماه بهدا بؤ چند جار بک رادهوه شتریت. له دوی مانگه که رز بک

دمرده چیت که ساعات چی بهکان بهکاری دین بؤ چمور کردنی ساعات

۶۲ - نهیشنی خمت برونهوی هلم لهسر شووشه

گلرین ۲۵ گم

سابون ۵۰ گم

ناو ۱۵۰ سم^۲

ناماده کردن

سابون که له لاری گهرم دا دهونیزتموه و گلرینه که ی بده کرت لنجا له شووشه که
دهدریت که نایلی هلم لهسر لمو شووشه به خمت یتموه

۶۳ - لاهری شی نهری

نم گبراه به بکار دیت بؤ لابرندی شی نهری ناو دیوار بهوه جار بک بم گبراه به

دهشزیت

کلریدی کالیوم ۳ گم

ناو ۷۰۰ سم^۲

وه جاری دووم لم گبراه به ی لی دهریت

گىراۋى سېلىكاتى سۇدېومى خەست ۳۰۰سم^۲

ناۋى گىرم ۳۰۰سم^۲

ئەگىر شىۋى نەرى مابوۋ ئەۋا ئەم كىدارە دوۋبارە دەكرىتمە

۶۴ چۈن مېخەكەى قاچ لادەبرىت

۶ گىراۋە

ترشى خەلىكى كلورى ۳۳گىم

كىرىتاتى مەگىسىوم ۵۰گىم

لاۋ ۱۷سم^۲

ئامادەكردن

ئارەكە گىرم دەكرىت و (كىرىتاتى مەگىسىوم)ە كەى ئىادە نوۋىزىتمە ئىجا ترشى

كلورى بەكەى تىدەكرىت بەكار ھىئانەكەشى بەۋە دەيىت كە چەند جارىك دلوپىك دەخىرنە

سىر مېخەكەكە تا وردە وردە لادەچىت .

۲) بە شىۋەى رەق

كرۇماتى پۇناسىوم ۱۲گىم

نتراتى زىو ۱۰گىم

نتراتى پۇناسىوم ۲۵گىم

ئامادەكردن

لەم مادانە لە شىۋە قەلەمىكى لىۋىدروست دەكرىت ھەموو رۇۋىك بەسىر مېخەكە كەدا

دەبرىت تا لىۋى دەيىتمە ۋە دەيىت بە پارچە قوماشىكى ئەك بگىرىت چۈنكە سۈيىتمە

دەست دەسۈيىتى

۶۵ - مادەيك بۇ خۇپاراسن لە تىشىكى بەھىز رۇۋ

ترشى سىتارىك ۲۰گىم

كاربۇناتى سۇدېوم ۳گىم

چەۋرى پارافىن ۳سم^۲

كتىن ۵گىم

كەۋلى ھاك ۲۰سم^۲

لاۋ ۱۵۰سم^۲

بۇن ۲سم^۲

ئامادەکردن

ھەممۇ لەو مادانە ئېكەل دەكرىت و دەخرىتە سىر ئاگر بۇ ماۋەبەك بۇ ئەۋەى
بىۋىزىتەۋە ، بىمە رۇنىك دەردەچىت كە دەدرىت لەو شۇئىنەى بەر تىشكى رۇزۇ دەكەۋىت
بۇ ئەۋەى بە گەرمى رۇزەكە نە سۈنپەۋە

۶۶ - ھارۋەى يىۋنادا

ترشى ئارتارىك (لېۋون دوزى) ۲۹گم

ئاۋى تۈنكىلى يىۋ ۹گم

شەكر ۴۵گم

رەنگىكى زەرد ۵۰گم

ئامادەکردن

ھەممۇ مادەكان دەھاردرىن و جوان ئېكەل دەكرىن ، دەتوانرىت بەش بەش بىكرىت و
ھەربەشى (۳۰گم) يىت و بىكرىتە زەرقى تايەنى يەۋە و ھەركاتىك و بىسترا دەكرىتە (۵۰۰سم^۲)
ئاۋەۋە بىمە شەربەتىكى تام خوش دەردەچىت
۶۷ - ھارۋەى ھەۋىنى نان (پىكن پارودەر)

سۇدەى نان ۳۲گم

ترشى ئارتارىك (لېۋون دوزى) ۳۰گم

بىشاستەى بىرىچ ۶۰گم

ئامادەکردن

ھەممۇ مادەكان وردە كرىن و ئېكەل دەكرىن چاك واپە رەنگىكى ئى بىكرىت

۶۸ لولى سۈبىرى

شەكرى سېى ۵۵۰گم

شەكرى كلۇكۇز ۲۵گم

جەلەلەن (جەل) ۱۲۰گم

ئار ۱۵۰سم^۲

ترشى سىرىك ۱۰گم

رۇنى لېۋون ۱سم^۲

رەنگىك لە ئاۋدا بىۋىتەۋە ۱۰سم^۲

ئامادەکردن

لە پىشا جەلەلەنكە دەكرىتە ئارەكەۋە بۇ ئەۋەى تەۋار بىۋىتەۋە ئىجا شەكرەكە لەگەل

نېړۍ كلوكوزه كمو ناوړه كه له سمر ناگر گرم ده كړت تاپلې كولاندن وه هموو نمر مادانه
 ماوه ده كړنه نمر نېكه لاوړه له گڼل ۱۲۰ سم^۲ له كهولې ټاك ده كړنه ټنېووهو ده خړنه
 فرنهوه به پله يكي گرمۍ نرم بؤ ماوه يكه له دواي دهريناني له فرنه كه ددرده هينرت و
 ده كړت به پارچه پارچه بچو كه ووه ده توانرت (رؤنى لېم) ك بگوزين بؤ هر
 چپورۍ يكي كه بعمه تاپيكي كه ي دهيت
 ۶۹ چكليت

(۱) به كم جزر ۴ گم

رؤنى تارتر ۲ گم

نار ۱۳۰ سم^۲

شكر ۳۶ گم

كمره ۵۵ گم

(۲) دوووم جار

كلوكوز ۴۵ گم

شكر ۲۰۵ گم

رؤنى نېو ۲ گم

كمره ۴۵ گم

رؤنى تارتر ۱۵ گم

ناماده كړدن

بؤ دروست كړدنۍ جزري به كم و دوووم هموو نمر مادانه گرم ده كړن ټيچكه له كمره كه
 نجا له سمر ناگره كه داده گيرت و توزه توزه كمره كه ي تي ده كړت تا ترازو نېكهل دهيت
 نجا ده خړنموه سمر ناگره كه ناواي لي ديت كه نه گهر تزيكي بكرته ناو ناو روق دهيت
 نجا له سمر ناگره كه داده گيرت و ده كړت به پارچه پارچه بچو كه ووه
 ۷۰ ساس كه له گڼل خواردن داده نرت

خهرته له ۲۵ گم

كاري ۱۵ گم

نمري هيند ۲۰ گم

سيو ۸۰ گم

شكرۍ خاورو (سور) ۲۰ گم

زه بجه فيل ۵ گم

سیر ۵۲گم
 پیاز ۵گم
 خوی ۵گم
 ناله‌تی رهش ۵۲گم
 سرکه ۱۰شوشه

لاماده کردن

سینه که پاك ده‌کرت و ناوکه‌ک‌ی لیّ دهر دیت له‌گئل خورما که‌دا ده‌کرتنه ۵۰۰سم^۲ له
 سرکه و ده‌کرتنه سدر لاگرتا ده‌کولیت نجا پیاز که‌و سیرکه به جنراوی له‌گئل هم‌مو ماده‌کانی
 تر‌دا ده‌کرتنه گیاره‌که‌وه و ده‌کرتنه شوشه و که لاماده‌ده‌بیت بو به‌کار هینان .

بہشتی سنی یہ ہے

لابردنی پہلے، لہ کے

بەر لەوەی کە ئەم باسە روون بکەیتەو چاڭ وایە ئاڭاداری ئەم چەند خالانەى خوازەو
بکەین لە پێش لابردنى ئەکە لە لەش وەیا جل و بەرگ و .

١/ پى وىستە جزى پەلەکە ديارى بکرت بۆ ئەوئى بزائرت چ مادەبەکی بۆ بەکار دىت
٢/ چاڭ وایە بەزوترىن کات هەول بدەین ئەو پەلەبەى مەبەستانە لى بکرتەو چونکە
ناپەلەکە تازەيت چاکتر لى دەيتەو

٣/ ئەگەر پەلەکە لەسەر قوماش بوو دەيت پارچە کاغەزىکى ووشک کەرەوە يان لۆکەى
بخرتە ژىر بە تايەنى ئەگەر پەلەکە چەورى بوو پێش بە کارهينانى شلە لایەرەکە

٤/ ئەگەر قوماشەکە تەنک بوو ئەوا دەيت ئەو گىراوە لایەرەکە زۆر روونيت بەلام بۆ چەند
جارىک دووبارە دەکرتەو بۆ ئەوئى قوماشەکە وەکو خۆى يیتەو
١) پەلەى مەرەکەب لابردن

پەلەکە بە ئاو و سابوون دەشۆزىت و ئەم گىراوەبەى لى دەدرىت

ترشى سترىک ٥ راکم

گىراوئى بوزاکسى خەست ٣ گم

ئاو ١٠ سم^٢

ئەجا بە ئاو سابوون شۆنەکە جارىکى تەشۆزىتەو وە ئەگەر مابووى ئەم کارە دووبارە
دەکرتەو تا هېچى نایبىت ، وە بۆ لابردنى پەلەى سەر تەختە وەیا چەرم لە پێشا پەلەکە بە
بەزىن دەشۆزىت بۆ ئەوئى ئەگەر چەورى پێوېت لى يیتەو ئەجا گىراوئى ترشى سترىک
ى روونى گىرمى لى دەدرىت وە ئەگەر شۆنى پەلەکە ما ئەوا بە گىراوئى پێروکسىد
هیلرۇجېنى ئامۆيانى دەشۆزىت و چەند تەکەبەک ترشى کلورېکى روونى لى دەدرىت و

نولى ئاۋدەكرىت بۇ ئەۋەى چى مادەى كىيىنى پىۋەبە لى يىتەۋ .

۲) پەلەى ژەنگ لابرڧ

بۇ ژەنگ لابرڧ لەجل ۋەيا ھەرشىكى كە دەيت نىزاتى پۇتاسىۋى ترشى گەرم كراۋى (بەخەسى ۵٪) لى بىرىت ئىجا گىراۋى سرىكى سۇدىۋى (بەخەسى ۵٪) لى دەدرىت ئىجا بە ئاۋ و سابوون دەشۇرىت .

۳) پەلەى بود لابرڧ

چاكتىن رىنگە بۇ لابرڧنى بود ئەۋەبە كە گىراۋى ھەپۇ (سلفاتى سۇدىۋى) لى بىرىت ۋەيا ئامۇنيا ئىجا بە ئاۋ و سابوون ئەۋ شۇىنە دەشۇرىت بەلام رىنگە بەكم چاكتە .

۴) پەلەى نىكۆتىن لابرڧ

ئەگەر لەسر جل ۋەيا لەسر پەنجەى جىگەرەكىش ئەم مادەى نىكۆتىنە ھەبوۋ بەم جۈرە لادەبرىت . گىراۋى پەرمەنگەناتى پۇتاسىۋى بەخەسى ۵٪ لى دەدرىت و ووشك دەكرىتەۋ ئىجا گىراۋى ھەپۇ بە خەسى ۵٪ لى دەدرىت و بەجى دەھىلىرىت ئاۋرۇشك دەيىنەۋ لە دۋاى ئەمە پارچە لۆكەبەك كە ترشى كلورىك رۋۋى پىۋەيت پى دەسرىت لە پاش تۇزىك بە ئاۋ و سابوون دەشۇرىت بە ئەۋاى ھەمۋى لى دەيىنەۋ

۵) پەلەى نىزاتى زىۋو لابرڧ

۱/ بە گىراۋى يۋىدى پۇتاسىۋى (بە خەسى ۱٪) دەشۇرىت ئىجا گىراۋى ھەپۇ (بەخەسى ۱٪) لى دەدرىت و بە ئاۋ دەشۇرىت

۲/ ۋەيا بە گىراۋى (سېتىدى پۇتاسىۋى) تەردەكرىت (بەخەسى ۱٪) دۋاى ئەۋەى كە گىراۋەكى پىشۋو ووشك دەيىنەۋ بە گىراۋى ھەپۇ (بەخەسى ۱۰٪) لى دەدرىت ئىجا بە ئاۋ شۇىنەكى دەشۇرىت

۳/ ئەگەر لە سەرىست بوۋ ئەم گىراۋەبەى لىدەدرىت

كلورىدى زىبەيك ۲گم

كلورىدى ئەمۋىرىم ۲گم

ئاۋ ۱۵سم^۲

ھەردۋو مادەكە لە ئاۋدا دەنۇرتەۋەۋ لەپەلەكە دەدرىت

۶) پەلەى قىرو زفت لابرڧ

ئەگەر پەلەكە تازەبوۋ بە بەزىن ۋەيا تەربەتىن ۋەيا نەۋت لى دەدرىت و بە ئاۋى گەرم و سابوون دەشۇرىت ۋە ئەگەر كۆن بوۋ ئەۋا تۇزىك كەرى لى دەدرىت ئىجا بە بەزىن ۋەيا تەربەتىن لىدەدرىت و بە ئاۋى گەرم و سابوون دەشۇرىت .

(۷) پهلای ترشی لایردن

لهگمر پهلمکه کونښت وهیا تازهښت لخوا به گبراهوی ناموښای روون لئی دهینمه و به لاور
وساپوون دهشوریت ، بهلام ترشی نمریک لهگمر لسمر شوینک بوو بهپهله نهگمر تازهبوو
به ههمان ریڼه لئی دهینمه بهلام لهگمر مادهی زوری به سمردا روښتو لخوا لئی ناپتهوه
چونکه کارلک رووده دات له نیوان ترش ومادهکه دا

(۸) پهلای تفت لایردن

لخوا شوینکه لخوا ماده تفتی کهوتنه سر له پشا تپ دهکرت نجا سرکه وهیا ترشی
کلوریک ی روونی لئی دهکرت بو ماوهیک نجا به لاور دهشوریت
(۹) پهلای نهکر فلافلین لایردن

به ترشی کلوریک ی روون لئی دهینمه و به لاور دهشوریت بهلام نهگمر لسمر پست بوو
لخوا به سودهی کلوری (کلورکه له هایدروکسیدی سودیوم دا نواپتهوه) لئی دهینمه
(۱۰) پهلای خوښ لایردن

نهگمر تازهبوو به لاور گهرم دهشوریت و لئی دهینمه وهلهگمر ماوهی به سمردا چوو بوو
لخوا له پشا به لاور شلنډن سرکه ترمدهکرت نجا گبراهوی کلورال هیدراتی خمسی
لئی دهکرت بوه لئی دهینمه

(۱۱) پهلای لښی چکلیت لایردن

به نرین وهیا لښی لئی دهکرت و به لاور گهم و سابوون دهشوریت نجا گبراهوی
پروکسیدی هیدروجنی که تویک ناموښای ښادیت له شوینکه ی دهکرت
(۱۲) پهلای قاوه لایردن

لایردن ی پهلای قاوه وهک لایردن ی پهلای لښی چکلیت وایه که لسمره و باسی کراوه
(۱۳) پهلای شربت لایردن

لئی بونونه ی نم پهلای به هزی ترمکردن ی پهلای که به گبراهوی سرکه وهیا یون دوزی
به خمسی ۱۰٪ نجا گبراهوی پروکسیدی هیدروجنی لئی دهکرت و به لاور دهشوریت وه
نهگمر مابوی لخوا ترشی کیرتزی لئی دهکرت و پاش تویک به لاور چاک دهشوریت
(۱۴) پهلای کلزفیل (رهنگی سموزی گیا) لایردن

پهلای کلزفیل ی سموز بهشتی پهلای که به کهول وهیا لښی لئی دهینمه وه نهگمر چاک
لئی نه بووه لخوا گبراهوی نارنارک وهیا پروکسیدی هیدروجنی لئی دهکرت

(۱۵) پهلای ماکروکوزم لایردن

وهک لیکر دهنه ی پهلای نهکر فلافلین وایه

۱۶) پەلەى چوۋىت لابرېن

لەم پەلەى بە ھۆى ھىلرۆكسېدى سۇدېوم و پۇتاسىيۇم ى روون لى دى دەيتەمە ئىجا بە ئاۋى گەرم دەشۇرېت .

۱۷) پەلەى گرىس لى كىرەنەمە

لە پىشا بە تەربەتتەن ئىجا بە بەنزىن يان لىشەر لى دەدەرىت و بە ئاۋى گەرم و سابوون كە تۆزىك ئامۇنىي ئىدائىت دەشۇرېت وە لەگەر قوماشىكى زۆر تەنك بوو ئەوا ھەۋىرېك لە كاربونات ى مەگنېسىوم و لىشەرى تى دەدەرىت وە لەزىر پەلەكە پەرىدەكى وشك كەرمە وە دادەرىت بۇ ئەۋەى ھەلى مۇت لەم گىراۋەبەش بە كار دىت بۇ لىكردنەۋەى پەلەى گرىس لە جل و قاب و ھەرشىكى تر .

بەنزىن ۲۰سم^۲

بۆنىكى خوش ۱۰گم

يىكروماتى پۇتاسىيۇم ۱گم

ترشى كېرىك ۱سم^۲

ئاو ۲۰سم^۲

لامادەكردن

(بىركروماتى پۇتاسىيۇم) ە كە لە ئاۋەكەدا دەتۆرتەمە و (ترشى كېرىك) كە كەى ئېدەكرىت ئىجا بەنزىن) ە كەى تى دەكرىت و رادەۋە شىرېت بۇ جەند جارېك لە ماۋەى (۱۲) كاژىر دا ە بۇ جەند جارېك دوۋبارە بىكرىتەمە ئىجا بۇ نەكەى تى دەكرىت دەكرىتە شوشەۋە لەم گىراۋەبە بەكار دىت بۇ لى كىرەنەۋەى پەلەى گرىس و رۆن و شىر و بۇيەۋە ئەو شتانەى وەكو ئەۋەن لە جل و بەرگك و پىست و قاب و ھەرشىكى كە .

۱۸) پەلەى رۆنى كىتول لابرېن

بە سابوونو ئاۋى گەرم دەشۇرېت لى دەيتەمە بەلام رۆنى ئەكىتول لەپىشا بە بەنزىن دەشۇرېت ئىجا بە سابوونو ئاۋى گەرم .

۱۹) پەلەى بۇيە لابرېن

تەربەتتەن لە پىشا ئىجا بەنزىن ى لىدەدرىت و بەئاو سابوون كە ئامۇنىي ئىدائىت دەشۇرېت وە لەگەر پارچە قوماشىكى زۆر تەنك بوو ئەوا گىراۋەى كاربونات ى مەگنېسىوم وەيا لىشەر وەيا بەنزىن ى لىدەدرىت وەيا ئەو گىراۋەبەى لىدەدرىت كە بۇ پەلەى گرىس لابرېن بەكاردىت

۲۰) پەلەى وارنىش لابرېن

پەلەى وارنىش لابرېن ەك پەلەى بۇيە لابرېن وابە كە لەسەرەۋە باسى كراۋە

۲۱) پهلای مسملی شین لابرډن

۱) به هزی گیراوهی سودهی کلوری بده (NaOCl) وه نگر به چاکی لی نه بویه به ترشی کلوریک ی روون نه رده کرت نجا به گیراوهی پرمهنگه نانی پوتاسیوم به خمسی ۱٪ و ترشی کبریتوز وهیا ترشی نوگزالیک لی بده دریت و به ناو ده شورت

۲) وه بؤ لابرډنی مسملی شین لسمر قاب وشووشه نوما به هزی ترشی نتریکوه چونکه ترشه که خیرا کار ده کاته سمر قاب وهیا شوشه که

۲۲) پهلای بارود لابرډن

پهلای بارود به هزی نم گیراوهی بده لی بده کرتوه

یویدی نمونیم ۵ گم

ناو ۱۵ سم^۳

له دوی به کار هینانی نم گیراوه به نجا ترشی کلوریک ی روونی لی بده دریت نجا به ناوی

گرم و سابون ده شورت

۲۳) پهلای ناروقی لهش لابرډن

نگر تازه بو نوما پروکسیدی هیلز جین وهیا گیراوهی بؤراکس ۱۰٪ وهیا گیراوهی

هیدرو ۵٪ ی لی بده دریت وه نگر پهلکه کون بو نوما نم گیراوهی لی بده دریت

لشر ۳ سم^۳

نامونیا ۱ سم^۳

کهل ۳ سم^۳

هموو نم مادانه نیکل ده کرتن و شویی پهلکه کی پی ده سرت

۲۴) پهلای ماده کانی وینه شتهوه

لی کردنوهی نم پهلکه به گرانه به لام لگر گیراوهی پروکسیدی هیلز جینی نامونی

لی بدریت تزیک کالی ده کاتوه وهیا نم گیراوهی لی بدریت

کبریتی سؤدیوم ۵۰ گم

ترشی ستریک ۱ گم

ناو ۹۴ سم^۳

لاماده کردن

ترشه که له ناوه که دا ده تیرتوه نجا (کبریتی سؤدیوم) ه کی لی بده کرت و ده تیرتوه

به مه لاماده ده بیت بؤ به کار هینان

۲۵) پەلەى پۇرمە نىگەنات لابرېن
ترشى كلورېلى روون وەبا ترشى ئۆگزىلىك بە خەسنى ۱۰٪ وەبا ترشى كېرىتۈزى لېدەدرېت
بەدە لى دېئېمە

۲۶) پەلەى ترشى بىرېك لابرېن
۱/ ئەگەر پەلەى تازەبوو ھەبىرنىكى لە كارېناتى مەگېبوم و لاو پىك ھانوو
۲/ وە ئەگەر پەلەىكە لەسەر پىست بوو ئەوا بە گىراوۋى ئامۇباى روون دېئېمە لېدەدرېت بە
گىراوۋى پېرۇكىدى ھابىرۇجېن

۳/ وە ئەگەر پەلەى كۆن بوو ئەوا بۇ ماوۋى دېئېمە بەك گىراوۋى ھەبىرنى گىلى وەكو
ھېدروكىدى پۇتاسىيۇم كېرىتۈزى كە بەسەر كېرىتۈزى ھابىرۇجېن دا براپىت لى دېدەدرېت
لە پاشا بە ئاۋى گەرمو سابوون دېئېمە .

۲۷) پەلەى ترشى بايرۇكالىك لابرېن
ئەگەر پەلەىكە تازەبوو گىراوۋى كېرىتۈزى ھەبىرنى دېئېمە بەك گىراوۋى ۱۰٪ لى دېدەدرېت
تارەنگىكى شىن تېر دروست دېكات ئىنجا شۇنەكە بە گىراوۋى ئۆگزىلىك تەردەكرېت وە
ئەگەر پەلەىكە لەسەر پىست بوو بەم گىراوۋە لى دېئېمە

ترشى سىزىك ۱ گىم

ئاو ۲۵ گىم

كېرىتۈزى سۇدېوم ۴ گىم

بەلەم ئەگەر پەلەىكە ماوۋەكى زىزى بەسەر دا رويشتىبوو ئەوا لى ناپىتە

۲۷) پەلەى رەنگى رېزۇسېن لابرېن
پەلەى ئەم رەنگە بەھۇزى ترشى سىزىك بە خەسنى ۳٪ لى دېئېمە بەلەم ئەگەر تازەبوو
ئەوا بە ئىنەر وەبا كېھول وەبا گىلېرىن لى دېئېمە

۲۸) پەلەى گۆزىز لابرېن
پەلەى گۆزىز كە لەسەر پىست يىت بەھۇزى گىراوۋى كېرىتۈزى سۇدېوم بە خەسنى ۵٪
لى دېئېمە بەھۇزى لە شۇنەكە دېدەدرېت وازى لى دېئېمە تار ووشك دېئېمە ئىنجا ترشى

كلورېلى روونى لېدەدرېت و بە ئاۋى ھاك بەبى سابوون دېئېمە
۲۹) پەلەى پېرۇنىتاتى زېبو لابرېن

ئە. گەر پەلەىكە تازە بوو ئەوا بە ئاۋو سابوون لى دېئېمە بەلەم ئەگەر پەلەىكە كۆن بوو
ئەوا بە گىراوۋى ھەبىزى گەرم بە خەسنى ۱۰٪ لېدەكرېتەو كە لەم شۇنە دېدەدرېت بۇ ماوۋى

چارەكېڭ پىنەي دەمىنەنە نىجا بە ئاۋى گىرمو سابوون دەشۇرئىت لە دوايدا ھەر بە ئاۋ بە
تەنيا دەشۇرئىت
(۳۰) پەلە/ى سرکە لا بردن

گىراۋەى ئامۇنبا ۱سم^۲
تەربەنن ۲سم^۲
سابوون ۱۶گم
ئاۋ ۱۰سم^۲

ئامادەکردن

ئەم گىراۋەبەى لى دەدرئىت بۇ ماۋەبەك دەمىنەنە نىجا بە ئاۋ و سابوون دەشۇرئىت ، ئەم
گىراۋەبە بۇ ئېكردنەۋەى پەلەى شىرايىش بەكاردئىت
(۳۱) پەلەى مىز لا بردن

ئەگىر پەلەكە تازەبوو بە گىراۋەى ئامۇنباى روون لى دەكرئىتە بەلام ئەگىر پەلەكە كۆن بوو
لى دەكرئىتە بە ھىزى شىنەۋە بە مادەى كھول چەند جارئىك نىجا تىشى كلورىكى روونى
لى دەدرئىت و بە ئاۋى گىرم دەشۇرئىت ۋەبۇ لا بردنى رەنگەكەى پىروكسىدى ھابىرۇجىنى
لى دەدرئىت

(۳۲) پەلەى شىراب لا بردن

پەلەكە تەردەكرئىت بە سرکە بەخەسنى ۱۰٪ ۋەيا بەگىراۋەى ئېمۇنلوزى روون نىجا چەند
جارئىك بە پىروكسىدى ھابىرۇجىن دەسرئىت ۋە ئەگىر ھەر ماۋوۋى ئەۋا گىراۋەى ئامۇنباى
لى دەدرئىت و بە ئاۋى گىرم دەشۇرئىت .

(۳۳) پەلەى قەلەمى، كۆيا لا بردن

لە پىشا پەلەكە تەردەكرئىت نىجا سولۇۋەكى ھاكى دەكرئىتە سىر ۋەك سولۇۋى جىگىرە ۋازى
لى دەھىترئىت تا ۋولك دەپتەۋە بە ئاۋ دەشۇرئىت ۋە ئەگىر تى نەبوۋەۋە چەند جارئىك ئەم
كارە دوۋبارە دەكرئىتە .

(۳۴) پەلە ئېكردنەۋەى ھەمە جۇر

ئېشەر ۱۲۰سم^۲
گىراۋەى ئامۇنباى خەست ۱۲۰سم^۲
تەربەنن ۱۲۰سم^۲
سابوون ۱گم

گىرلەۋى ئامۇنباي خەست ۵۰سم^۲

كاربوناتى پۇتاسىيۇم ۲۰غم

لاۋ ۱۵۰سم^۲

ئامادەكردن

ھەممۇ ئىم مادانە ئېكەل دىگىنىز پەلەكەي پى دەسرىت بە كاردىت بۇ لى كىردىنەۋى پەلە
لەسەر پىت وەيا جل وەيا ھەر شىنكى كە

ئى تىنى -

زۇر لە پەلەي مەرەكەب و چاۋ قاۋەو غەنبەۋ گەلى شى كە دەتوانرىت بە مادەي (بىرمۇل)
لى بىكىرىتمەۋ بەۋەي ئۆزىك لاۋ گىرم دەكرىت و (بىرمۇل) ەكەي لى دەكرىت (ئۆزىكى زۇر
كەم) پەلەكەي لى ھەلەكەشرىت پاش ئۆزىك دەرۋات ئىجا بە لاۋو سابوون چاك
دەشورىت بۇ چەند جارنىك بۇ لەۋەي مادەي بىرمۇلەكەي لى يىتمەۋ چۈنكە مادەي بىرمۇل
زەھرە دەيت زوربە وريايى بەكار چىنرىت

باری کہیں پائی یہ کائن کہ بہ سیرہی سچ پڑتا دہ درت

بہ سٹی ہواروم

۱/ ئاۋ گېردەگىرت ؟

ئەگەر ئۆزىڭ پۇتاسى بېجۈك (بە قەبارەى دەنكە بىرچىك) لەگەل ۵سم^۲ بەنزىن وەيا لىشەر بىكرتە بىرداخىڭى پېر لە ئاۋ ئەوا لە ئاۋەكەۋە ئاگىرتك دروست دەيت ۋەك ئەۋە ۋابە كە ئاۋەكە بىتروختىت ،

ۋەراسى ئەمەش ئەۋەبە كە پۇتاسىۋەكە كارلىكىرىڭى. توندى ھەبە لەگەل ئاۋەكەدا كەلە لەنجامدا ھالسىزچىن دروست دەيت كە زۆر بە توندى دەسۋىت لە گەل خۇى بەنزىن وەيا لىشەر كە دەسۋىت

۲/ سەۋل دەسۋىت ؟؟

ئەگەر پارچە سەۋلىڭى ئۆزىڭ گمۈرە بېزىت و ھاراۋەى كالىسىۋى يىابىكرت لە دۋاى چارەكە دەققەبەك بە دەنگە شقارتەبەك دابگىرسىزىت دەبىزىت كە سەۋلەكە دەسۋىت كە ئەۋەش لە ۋەۋەبە كە (كارىدى كالىسىۋم) كە لەگەل ئاۋى سەۋلەكە كارلى. دەكات گازى ئەيتىلەن دەردەكات كە ئەم گازە دەسۋىت

۳/ نووسىن كوزاندەۋەى

ئەگەر ھەر نووسىڭ بىم گىراۋەبەى خوارەۋە بنووسىت لەھاش ماۋەبەكى كىم بەۋەى ئۆكسىجىنى ھەۋاۋە نامىنى كە ئەمەش گىراۋەكەبە

سلفۇسانىدى پۇتاسىۋم ۵گم

ترشى كلورىك ۱سم^۲

ئاۋ ۷۵سم^۲

۴/ رووناكى بەكى چۈان

ئەگەر فسفۇرى سېلى لە رۆنى زەيتوندا بىتۇننەۋە بە ھۋى گىرم كىردەۋە نىجا لە دەم و چار بىرىت لە شىۋىنى تارىكدا ۋەكو رووناكى دەردەكەۋىت ، كە زۆر چار ئەمە لە ئاھەنگەكاندا ۋەك بارىبەك بۇ خۇشى پىشان دەخىرت دەيت لەمەش بىزانىن مادەى فسفۇرەكە زەھرە نايت زۆرى لى بىرىت .

۵/ ئاگر دەخورت ؟

ئەگەر لە قايتك دا ئۆزىڭ شەربەتى مىۋى لى بىكرت لەگەل ۵سم^۲ كھولى ئەلىل (نىۋخەست) نىجا بە شقارتە دابگىرسىزىت ۋە ئەگەر بخورتەۋە ھېچ زىيانك ناگەبەيت بە مەرجىك نەگاتە ئەۋەى مىۋەكە گىرم يىت .

۶/ بھو روژنامە بەك دەسوئەت ؟ !

كلوراتى پۇتاسىيۇم

شەكەر ۱گم

ئەم دورۇ ماددە بەك ئىكەن دەگەن ئىشنى بىلىشكە دادەنەت و جەندە دۇنيەك لە ترشى كېرەكلىكى خەست دادەنەت لەگەر بھو روژنامە بەك لە ترشەكە نەزىك بىكىرىنمە بھو روژنامە بەك لەگەر روژنامە بەك لە نەزىكىمە دانەت لەمۇش گېر دەگەن ئەمە دەپارە كە بەھۇزى فۇرە كەمە روژنامە كە گېرى گەرتۇرە .

۷/ بھو نووسىن

ئەگەر لەمەر پەرە بەككى سېسى بە گېراۋەى فېنول فېنول نووسىنەك بىنوسىن وە دەستە سېرىكى ئەركراۋ بە گېراۋەى ئامۇنەى لى نەزىك بىكىرىنمە لەمۇ نووسىنەك بە رەنگى سۇرۇ لەمەر پەرەكە دېارى دەدات

۸/ دەست سۇتات

ئەگەر تۇزىك ئىش بەككە سەر دەسەن و بە زوۋى دەنكى شقارتەى داگېر ساۋى لى نەزىك بەكىنمە دەپەنەت كە دەستەكە گەر دەگەن بەن ئەۋەى ھەست بە ئازار بىكىرىنمە ئەۋەش لەمەر ئەمە بەكەلەى داگېر ساندەى ئىش نەزە وە دەپەت ئەۋە گېرە ماۋە بەككى زۇر نەخايەنەى

۹/ بە سەھۇل جەگەرە داگېرەن

ئەگەر لە جەگەرە بەككە تۇزىك لە توتەكەى بىرئۇزىت وە پارچە بەككى زۇر بىجۈك پۇتاسىيۇم بىا دانەت لىجا توتە رۇۋەكەى نى بىكىرىنمە ئەگەر لە پارچە سەھۇلەك نەزىك بىكىرىنمە لەمۇ دادەگېرىنەت بە ھۇزى كارىگەرى (پۇتاسىيۇم) ە كە لە گەن سەھۇلەكەدا

۱۰/ وېنەى گېاندەرىك لە ئاگەر

ئەگەر وېنەى گېاندەرىك وەپا بالندە بەك لەمەر پەرە بەك وېنە بىكىرىنەت وە ئەم وېنە بە گېراۋەى پۇتاسىيۇم لى بىرەت بۇ دورۇ سى جار و ووشك بىكىرىنمە وە ئەگەر گەنكى لى نەزىك بىكىرىنمە لەمۇ زۇر بەخىراۋى وېنەكە دەسوئەت بەن ئەۋەى ئەم شۇنەنەى كە (نەتاتى پۇتاسىيۇم) كەى پەنەى بە سوۋىت

۱۱/ رەنگە كەردىكى سېرى

ئەگەر پارچە قوماشەك لە گېراۋەى سىاناتى ئەمۇنەم رۇۋى ھەلەكەشەتە وە پارچە قوماشەك كە لە گېراۋەى ئاسۇزى رۇۋى ھەلەكەشەتە وە ھەردۇكەن ووشك بىكىرىنمە رەنگە كەنەن وەكۇ خۇى دەپەنەتە بەن گەزەن بەلام ئەگەر ئەم دورۇ پارچە قوماشە لە گېراۋەى كلورىدى ئاسن ھەلەكەشەتە لەمۇ بەكەنەن بەشەن و ئەۋەى كەپان بە سۇرۇ رەنگە دەپەن .

۱۲/ به ناگر نسووان

لهگەر ټارچه قوماشیکې تۆزی شی دار له لیسر هه لکیشریت و نزیك گری ناگرنك بکرنه وه ده بیرت قوماشه که ناسووت به مرجک ناگره که زور بهردهوام نهیت چونکه لهگەر زور بهردهوام ییت قوماشه که گهرم دهیت ودهسووت

۱۳/ خویندنه وهبهکی سهر

لهگەر له سهر ټارچه په پهلک شت بنوسن به مرجی پهره که نه نوشتابه وه و بخرنه ناو زهرلیکه وه لهگەر زهره که به لیسر بسریت نووسینه که دهرده کمویک به جۆزیک دهوانریت بخویننه وه ، به لām له دوی ماویهکی کم لیسرکه که دهی به هلم لیتر نووسینه که نابیرت وه لهگەر بلرینه دهست په کیکی که ناتوانیت بیخویننه وه

۱۴/ رۆژنامه ی سبجری که ناگرنا سووتیت

لهگەر رۆژنامه یکه لهو گیراوه بهی له خواره وه دیاری کراوه له شونیکې بدریت و ووشک بکرنه وه لهگەر لهو بهشی که گیراوه که یی دراوه بخرنه سهر ناگرنا سووتیت به لām لهگەر بلرینه دهست مروفتیکی که که لهو شرنه نازانیت که گیراوه که یی دراوه دهسووتیت

بۆراکس ۱۰گم

ترشی بۆزیک ۸گم

لاو ۵۰سم^۲

۱۵/ گری رهنگاورهنگ

لهگەر چوار قاب پیترت په کیکیان ۱گم کلوریدی مس و دووه مپان ۱گم کلوریدی سترونیوم و سی پمیان ۱گم کلوریدی پوتاسیوم و جواره میان ۱گم خو پی چیت نی بکرت و له سهر همرقابنک ټارچه لۆکه بهکی له کهول هه لکیشراو دابیرت و گری تی پهر بدریت ده بیرت همریک له گره کان رهنجک دهوین په کمپان سوزه و دووه میان سوروه و سی پمیان به نوشه پی پهر جواره میان زهرده

۱۶/ مۆم به لاو داگیرسان

لهگەر ټارچه بهکی زور بهوولک له فوسفور له دیواری قاپنک دانریت و پرکرت له لاو به مرجک زور نریک ییت لهووی لاره که وه ، سهری حۆمیک بکرت به لاره که دا به جۆزیک فسفوره که له گهل خوی ییت لهوا داده گیریت به هو ی نووساندنی فسفوره که به فبله ی مزمه که وه .

۱۷/ دوو کله شمر

له گمر دووشوښه بېنریت په کیکیان ترشی کلوریک و دووهمان گېراوه یی نامونای خمسی.
باییت به بوری په به به به بگه به نریت و فووبکریت په ناو شووشه یی به که مدا همواکه یی
ده چته ناو شووشه یی دووهموه له گه لیا (کلوریدی هایدروجن) ه که ده بات که له گیل گازی
نامونیا که دا دهرده چیت به شپوه یی دووکه لیکي چرکه همور دهورو پشته که ده گرنهوه
۱۸/ گېراوه یی سیر

له گمر له شووشه به که دا هندی کلوریدی کولت دانریت ده بېنریت رهنه که یی مه یلو سورره
به ساردی به لام به گمرم کردن رهنگی ده گولت بوشی کال
۱۹/ نووسین به هوی گمرم کردنهوه

هندی گېراوه هه به رهنگان یی به ده توانریت له سمر پهره به کی سپی بی بنوسریت به هوی
گه مېوه ده توانریت نوو نویسه دهرخریت وه رهنه که شیان به گویره یی جزوی
گېراوه کموه به وه که نه مانه یی له خواره وه باس کراوه

(۱) رهنگی رهش

له گمر به گېراوه یی ترشی کیریتکی روون له سمر پهره به کی بنوسریت به هوی گمرم کردنیکي
که م نویسه که دهرده که ویت به رهنگی رهش

(۲) رهنگی شین

له گمر به گېراوه یی کلوریدی کولت نووسینک له سمر پهره به کی بنوسریت نه گمر فوی
لی بکریت نووسینه که وون دهیت

(۳) رهنگی سموز

له گمر به م گېراوه یی

کلوریدی نیکل اگم

کلوریدی کولت اگم

لاو ۱۰۰ سم^۲

نووسینک بنوسریت به گمرم کردن رهنگی نووسینه که سموز دهیت به لام له گمر سارد
بکرتهوه به هوی راوه شاندهوه وه یا به فووکردن نوو نویسه که دیار نامینیت

۲۰/ ناگری رهنگاوه رهنک

همر په که لم نیکه لا وانه یی خواره وه بسویت گری رهنگاوه رهنگی جباراز دروست ده کات
وه که نه مانه یی خواره وه

(۱) ئاگرى شېن

ژەنگى مىس ۲گىم

كېرىت ۴گىم

كلوراتى پۇتاسىيۇم ۶گىم

نتراتى پۇتاسىيۇم ۸گىم

(۲) ئاگرى سوز

كېرىتلى ئەنتىمۇنى رەش ۱گىم

كېرىت ۲گىم

كلوراتى پۇتاسىيۇم ۱ تا ۲ گىم

ئەمەنە تېكەل دەكرىت و دەدرىت لە لۆكەبەكى لىسپىرتۇۋاى يەۋە و ئەستۇرىنلەت كەرەنگى
ئاگرەكەى سوزە .

(۳) ئاگرى سوز

خەلوز ۲گىم

كېرىت ۲گىم

كلوراتى پۇتاسىيۇم ۲گىم

نتراتى سىترونىتۇم ۸گىم

(۴) ئاگرى زەرد

نتراتى سۇدۇم ۸گىم

كلوراتى پۇتاسىيۇم ۲گىم

كېرىت ۳گىم

(۵) ئاگرى سېى

كېرىتلى ئەنتىمۇنى رەش ۱گىم

لۆكەبەكى كالىيۇم ۲ تا ۱ گىم

كېرىت ۷ تا ۲گىم

نتراتى پۇتاسىيۇم ۶گىم

(۶) ناگري مزد

خه لووز ۱گم
كبريت ۲گم
كاربوناتى كالىيوم ۲گم
كلوراتى پوتاسيوم ۳گم
نتراتى پوتاسيوم ۳گم

تېمىنى /

له گمر لمونېكه لآوانهى له سمرهوه باسې كراوه تۆزۈنك سريش و و ناوى تېكەلە بېكرېت و له
پارچە دارىك بىرېت دانرېت تاوو شك دهيتمهوه كه سووتا ئور رەنگە دەدات و پرىشكى
دهيتمهوه .

- دره خنی کیمیایی -

(۱) له گهر ۱۲ گم له خهلاتی قورقوشم ۱۰۰سم^۲ ئاودا بتونرنتموه و گيراوه که بکرنه شوشه بکمی لوله کی دریزه وه و شریک له خار سین ی پیره بکرت بڑ ماوهی رۆژنک دابرنیت ده بیرت شربته (خار سین) ه که بووه دره خنکی جوانی سهر سور هینر له قورقوشم

(۲) وینهی دره ختی زیوی

له گهر شوشه بک جهنرت که ناوه راستی بنکه که ی چال بیت وه ۱۰سم^۲ له گيراوهی نراتی زیوی تی بکرت ئنجا چهند دلۆنک له ترشی نتریک و ۷۰سم^۲ له ئاو له گهل یلک دلۆپ له جیوه بکرنه قاپنکمه بڑ ماوهی چهند کازیرنک ده بیرت چهند دره خنکی زیوی جوان دهرده پت

(۳) وینهی دره ختی دهشتی

له گهر ۵۷ گم سلکاتی سۆدیوم له پهرداخنک ئاودا بتونرنتموه ئنجا چهند ده نکنک لهم مادانهی تی بکرت

کیرناتی مس ۶ بهش

کلوریدی . لاسنوز ۱ بهش

کلوریدی کۆپل ۱ بهش

کیرناتی مەنگەنیز ۶ بهش

کیرناتی کالینسوم ۴ بهش

ئاو ۱ بهش

لعمانه ههویرنک دروست ده کیرت ئنجا کونیک زۆر بهجولکی تی ده کیرت و ده خرنه ئاو پالنه بکمه له هاش رۆژنک زۆر جزوه دره ختی شیوه دهشتی جوان جوانی لی دروست دهیت

(۴) وینهی دره خنک له قهسدر

له گهر له شوشه بکمی لوه که کیدا ۵سم^۲ له کلوریدی قهسدری بھاری روون دابرنیت له گهل ۲۰۰سم^۲ ئاو و شپنکی خار سین ی ههلواسریت له ماوهی رۆژنکدا ده بیرت دره خنکی زۆر جوان دروست دهیت له مادهی قهسدره که

بیست

- ۹۰ - پاکرهوهی شوشه
۹۱ - لوتوبیل پاکرهوه (شعری هملینان)
۹۱ - شعری هملینوی لوتوبه کاترای به کات
۹۲ - هارو بزنی چلو وهرگی هارو ...
۹۳ - وارنیش (نوبه رشی)
۹۵ - جهلائین بز گرنی سوری شوشه
۹۵ - جوره کالی دوست کردنی کتیره
۹۶ - کتیرهی رنگ کراو. بز موزکردن
۹۷ - منو بز هیکل (افتال) دوستکردن
۹۷ - لم رنگ کردن
۹۸ - مروتکب
۹۸ - هلمی روسنی لسمو شوشه
۹۹ - مادیمک بز لمانوریدی منورومنگز
۹۹ - مادیمک بز له ناوریدی مکتوری روهکی
۹۹ - مادیمک بز له ناوریدی کویگی زبان بهشتی
۹۹ - مکتور ره مکتور لهری
۹۹ - مادیمک بز له ناوریدی مشلتر جرج
۹۹ - گولوی پاری
۹۹ - دوستکردنی ی پاری روشک
۹۹ - فاکر گزاندنموره
۹۹ - دلی فاکر گزاندن
۹۹ - جویز داکوتین (زیرکفت)
۹۹ - بزیرو داکوتین (زیرکفت)
۹۹ - رونی سمیات
۹۹ - نخبشینی سمیات برونموی هلم لسمو شوشه
۹۹ - لایری شلی شعری
۹۹ - جیون مینمکهکی قاج لاندنموت
۹۹ - مادیمک بز خنیزان له تیشکی بهنیز دوز
۹۹ - هارووی بجزاوا
۹۹ - هارووی همویی نان (هیکل پودن)
۹۹ - لوقی سویری
۹۹ - چکلیت
۹۹ - ساس که لگنل خواردن دانموت
۹۹ - به شت مکتور - لایرکفت
۹۹ - بملی مروتکب لارندن
۹۹ - بملی رنگ لارندن
۹۹ - بملی دود لارندن
۹۹ - بملی بکوتین لارندن
۹۹ - بملی ی نورتی زیرو لارندن
۹۹ - بملی لیر زفت لارندن
۹۹ - بملی ترشی لارندن
۹۹ - بملی لفت لارندن
۹۹ - بملی لکر لافان لارندن
۹۹ - بملی حوین لارندن
۹۹ - بملی لیمی چکلیت لارندن

- ۳ - پشکی
۴ - به شت مکتور - لایرکفت
۵ - هلمین کرم رونی سحر
۵ - رونی قزل کردن
۵ - رونی دهم چلو
۶ - کزینی دهم چلو بولک مسپاره
۶ - لاری کزوتیا
۶ - کزوتیای ریش ناشین
۷ - بویه یوتک
۷ - لایری بویه یوتک
۸ - بویه لیرو
۸ - بویه مرز ریش کردن
۸ - رونی برانگ
۹ - گیرامهک بز عازبه لارندن
۹ - گیرامهک بز بهنیز کردنی موی سر
۱۰ - گیرامهک بز لای سمر ناکوتین
۱۰ - لای سمر رنگ کردن
۱۱ - موی لاکرهوه
۱۱ - شامز ساموری شلی
۱۲ - بزده بز متال و گهروه
۱۲ - زانی ریش ناشین
۱۲ - همویری داننشین
۱۲ - بز دره دای شین
۱۲ - شله بز پاکرهوهی دان
۱۲ - بونی ی جگهره لارندن
۱۲ - دهرمان بز ریزو عهری ناکرهوه
۱۵ - مادیمک بز پلاستی این له پلور ریزو عهری ناکرهوه
۱۶ - به شت مکتور - لایرکفت
۱۷ - رنگی پیلار (بریاخ)
۱۷ - رونی پیلار (نوشعری هملینان)
۱۷ - رونی شعری هملینان بز دینی نسب
۱۷ - سابورنی روق
۱۸ - سابورنی نکر (نعم)
۱۹ - سابورن بز شتی سنگ
۱۹ - سابورنی هارو
۲۰ - سابورن بز لارندی پله
۲۰ - پاکرهوهی جل

۴۱	پەلەي قانۇن لايىھە
۴۲	پەلەي شەرتى لايىھە
۴۳	پەلەي كۆزۈڭل (رەھبەر سەھىيە) لايىھە
۴۴	پەلەي مەزكۇم لايىھە
۴۵	پەلەي چەتلىك لايىھە
۴۶	پەلەي گەنس لايىھە
۴۷	پەلەي رۇنى كۆل لايىھە
۴۸	پەلەي بۇيە لايىھە
۴۹	پەلەي ولۇش لايىھە
۵۰	پەلەي مەسلى شى لايىھە
۵۱	پەلەي بارۇ لايىھە
۵۲	پەلەي، تەسلى شى لايىھە
۵۳	پەلەي مەھكەمە رۇنى شەرتى
۵۴	پەلەي يۈرە شەرتى لايىھە
۵۵	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۵۶	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۵۷	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۵۸	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۵۹	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۰	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۱	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۲	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۳	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۴	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۵	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۶	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۷	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۸	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۶۹	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە
۷۰	پەلەي رۇنى شەرتى لايىھە

بەشە چارە ۳. شەرتى لايىھە

۵.

۵۱	شەرتى لايىھە
۵۲	شەرتى لايىھە
۵۳	شەرتى لايىھە
۵۴	شەرتى لايىھە
۵۵	شەرتى لايىھە
۵۶	شەرتى لايىھە
۵۷	شەرتى لايىھە
۵۸	شەرتى لايىھە
۵۹	شەرتى لايىھە
۶۰	شەرتى لايىھە
۶۱	شەرتى لايىھە
۶۲	شەرتى لايىھە
۶۳	شەرتى لايىھە
۶۴	شەرتى لايىھە
۶۵	شەرتى لايىھە
۶۶	شەرتى لايىھە
۶۷	شەرتى لايىھە
۶۸	شەرتى لايىھە
۶۹	شەرتى لايىھە
۷۰	شەرتى لايىھە

کتابخانه ملی افغانستان
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی افغانستان

له نامه خانده کي نيشتمياخه دا ژباړه، ۱۳۸۰ ل.
ساخته، ۱۹۸۸ ل. د راوونکي

له چاپخانه کي سره له وتړل له چاپه د راوونکي
